

SUKKERROE- NYT

Danske Sukkerroedyrkere

Tiden inde til ny
foreningsstruktur!
side 3

Valg af sort 2006
Side 4

Danisco tilbyder
kontrakt på 30.000
tons industrisuk-
ker til 2007

Side 20

Sejlads med pram
fra Assens til Nak-
skov - en realitet
fra 2007

Side 22

IDUN

- Sikkert og stabilt udbytte år efter år
- Let at høste og tage op
- Meget høj renhed
- Lille tilbøjelighed til at danne stokløbere

Vælg rigtigt og vælg sikkert

Gør som mange af dine kolleger verden over.
Prøv nye sorter fra en anerkendt og sikker forædler.

CYBERTA

- Højt sukkerudbytte
- Over middel sukkerprocent
- God bladdækning
- Meget glat og har meget høj renhed

PROVESORT

Nyheder fra Hilleshög

RASTA

- Meget højt sukkerudbytte
- Høj renhed
- God saftkvalitet
- Meget god dyrkningsøkonomi

PROVESORT

HI 0420

- Meget højt sukkerindhold
- Højt sukkerudbytte
- Middel saftkvalitet
- Frisk top

PROVESORT

For mere information kontakt
Ingvar Christensson,
Syngenta Seeds AB Sverige
tel +46 418 43 71 35 eller
E-mail: ingvar.christensson@syngenta.com

Syngenta Seeds AB, Box 302, 261 23 LANDSKRONA, Sverige.

Leverandör til de danske
sukkerroedrykere!

SukkerroeNyt

Udgivet af
Danske Sukkerroedyrkere
Axelborg, Axeltorv 3,1.
1609 København V
Tlf.: 33 39 40 00
Fax: 33 39 41 51
E-mail: ks@landbrug.dk
www.danskesukkerroedyrkere.dk

Ansvarshavende redaktør:
Klaus Sørensen

Redaktionsudvalgsmedlemmer:

Nakskov
John Madsen
Lindegård
Kasbækvej 71
4913 Horslunde
Tlf. 5493 6193

Nykøbing
Gdr. Michael Antonisen
Tårsvej 53
4990 Sakskøbing
Tlf. 5477 2047

Assens
Gdr. Povl Thaysen
Hedekrogen 14
5620 Glamsbjerg
Tlf. 6472 2030

Alstedgaard
Forsøgschef Jens N. Thomsen
Alstedgaard
Højbygårdvej 14
4960 Holeby
Tlf. 5469 1440
www.alstedgaard.dk

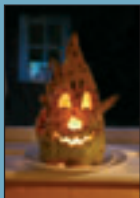
Annancer:

Ekstrøm Annonce-Service ApS.
Bagsværd Hovedgade 296-298
2880 Bagsværd
Tlf. 4444 7747
Fax 4444 6747
Mail: roenynt@annonce-service.dk

DTP, repro & tryk:
Glumsø Bogtrykkeri A/S
Østergade 17B
4171 Glumsø
Miljøcertificeret efter ISO 14001

Bladet udkommer fire gange om året: februar, april, september og december måned. Det sendes til alle sukkerroedyrkere med kontrakt på levering af sukkerroer til Danisco Sugar og distribueres hovedsageligt gennem post-væsenet.

Oplag: 4.850
Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Tiden inde til ny foreningsstruktur!

”Strukturændring” er et særdeles velkendt begreb for alle landmænd, som dagligt kan se udviklingen gå i retning af større og mere specialiserede enheder. Det gælder også indenfor sukkerroedyrkingen, hvor reformen med et fald i roeprisen på 40 pct. og lukning af Assens Sukkerfabrik har givet udviklingen et ekstra skub.

Jørn Dalby

Det har nødvendiggjort en yderligere rationalisering, hvilket alle nu kan tage del i gennem den frie handel og forpagtning af sukkerkontrakter. Selvom der endnu ikke er noget overblik over handel og forpagtning af kontraktmængde med virkning for 2007 – deadline er den 15. januar – så er der næppe tvivl om, at antallet af sukkerroedyrkere til den kommende sæson falder til under 3.000 dyrkere.

Færre dyrkere og færre fabrikker har også ført til, at vi har rettet blikket indad mod vores egen foreningsstruktur. Vi arbejder aktuelt med et oplæg til en ny og forenklet struktur. Her er der bred enighed i Danske Sukkerroedyrkeres og lokalforeningernes bestyrelser om målet, som indebærer, at de nuværende lokale dyrkerforeninger afløses af én landsdækkende forening, hvor alle dyrkere er direkte medlemmer. Som det er nu, er vores landsdækkende forening ”Danske Sukkerroedyrkere” en paraplyorganisation for de nuværende 3 selvstændige lokalforeninger.

Det er målet, at et oplæg til ny struktur er klart til lokalforeningernes generalforsamlinger i februar 2007.

10.000 tons C-sukker overført til kvotesikring

Når dette blad læses, er vi en del nærmere en afklaring på, om vi når at opfylde årets kvote. Som en hjælp hertil har vi i oktober måned lavet en aftale med Danisco om at overflytte 10.000 tons C-sukker fra 2005-kampagnen. Hensigten er alene en kvotesikring for indeværende kampagne. Hvis vi ikke når kvoten, indgår de 10.000 tons til at fylde op, og roerne herfra afregnes som kvoteroer. Hvis vi ikke har brug for de 10.000 tons, vil de blive solgt som industrisukker til den aftalte pris. Overførslen vil fremgå af Roeopgørelse 2 for 2005-kampagnen, som alle modtager her i december – se nærmere side 20.

Tillykke til Assens med opbakningen til pramsejladsen

Afslutningsvis skal der lyde et tillykke til lokalforeningen i Assens, som nu har fået den nødvendige opbakning fra dyrkerne til projekt-pramsejlads. En stor og ihærdig indsats i foreningen har hermed med succes passeret sin første milepæl og bevæger sig nu ind i selve etableringsfasen. Det er et godt initiativ, som er til stor gavn for såvel de tilmeldte dyrkere som sukkerroedyrkingen i Danmark som helhed. God vind med det videre arbejde!

INDHOLD

Tiden inde til ny foreningsstruktur!	3
Valg af sort 2006.....	4
Konklusioner af forsøg med sorter	5
Resultater af forsøg 2006 med sorter.....	10
Hvordan jordbearbejdning giver de bedste forhold for sukkerroer og hvordan... 14	
Roehøstdemonstration i Seligenstadt – Tyskland	18
Danisco tilbyder kontrakt på 30.000 tons industrisukker til 2007	20
Prisen på overskudsroer til industrisukker 2006 fastsat til 180 kr pr. ton	20
Sejlads med pram fra Assens til Nakskov – en realitet fra 2007	22
USA klar med sit første sukker fra GMO-roer	24
USA's sukkerpolitik skal ændres i 2007	26
”Kloden Rundt”: Produktionen på verdensplan stiger med 8,8 millioner tons.....	30
”Dyrkeren skriver”: En epoke er slut.....	32
”Udenlandske tidsskrifter”: Ethanol	34

Forsidefoto: Roelygte fra Elo West Larsen, Tuemosevej 4, Stubbekøbing

NYT FRA MARK OG FORSØG

Valg af sort 2006

En sort med en høj udbyttestabilitet er forudsætningen for at planlægge det nødvendige areal. Stort sukkerudbytte, en høj sukkerprocent, en høj renhedsprocent samt en stor udbyttestabilitet er forudsætningen for et stort økonomisk udbytte.

En lav stokløbningstendens ved tidlig og normal såning er en forudsætning for en rettidig etablering og dermed et stort udbytte. Sorter med en lidt større stokløbningstilbøjelighed bør enten fravælges eller måske sås som de sidste.

Der bør vælges sorter med en høj spireevne for at opnå en sikker etablering med færrest mulige omkostninger og en ensartet bestand.

Valg af sukkerroesorter

- Højt økonomisk udbytte
- Høj stabilitet
- Høj sukkerudbytte

- Høj renhedsprocent
- Lav stokløbningstendens
- Høj sukkerprocent
- Højt plantetal eller markspiringsevne
- Tolerance over for Rizomania eller nematoder efter behov

Valg af sukkerroesorter under særlige forhold

- Ved angreb af Rizomania bør altid vælges en højtydende, stabil og tolerant sort for at undgå et udbyttetab.
- Ved et nematodantal over 1.000 æg og larver pr. kg jord eller tidligere erfaring med nematodangreb i kommende roemark skal det overvejes at så en nematodtolerant (NT) sort.
- Ved et nematodantal over 5.000 æg og larver pr. kg jord samt ved angreb på lettere jord anbefales under alle omstændigheder at så en nematodtolerant sort i hele marken.

Af forsøgschef
Jens Nyholm
Thomsen

Sorternes karakterbog fra forsøgene 2006

	2003 7 fs	2004 6 fs	2005 5 fs	2006 4 fs	Stabilitet **	Tillid til højeste udbytte ***	Økonomi (kr/ha) I alt	Sukker t/ha	Sukker %	Amino-N pr 100 g sukker	IV-1al pr 100 g sukker	1000 Planter/ha Tidlig 3 fs	1000 Planter/ha Max 4 fs	Bladdække Høst 3 fs	% stokke tidlig såning	Stokløbere o/oo 5 fs	Renhed %	Højde i cm sep 2 fs	Højde variation 2 fs	Rodfure Høst 4 fs	Vaskbarhed Høst 4 fs	Meldug 5/10	Rust 5/10	Ramu-laria 5/10	Cer-cospora 5/10	Ramularia 8/10 inokuleret
Gns dyrkede relativ	100	100	100	100	4	-	2	2	2	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Verity	98	104	101	100	3	2	3	2	3	3	3	3	3	4	5	4	2	3	1	2	2	3	3	4	1	2
Idun	102	103	101	97	3	1	2	1	2	3	3	3	3	5	5	5	4	4	2	4	3	3	3	4	4	2
Stine RT		109	108	113	3	5	5	5	2	4	4	3	2	4	5	5	4	3	4	3	3	2	2	3	5	5
Tuva		106	105	106	4	4	3	3	2	4	3	5	4	3	5	5	3	3	3	3	2	3	3	5	2	3
Belize		108	104	101	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	5	5	4	3	2	4	3	3	3	4	3	2
Zanzibar RT			106	112	2	5	5	5	4	4	4	2	4	5	3	1	4	3	3	4	4	2	2	2	5	4
Mars RT			104	107	3	4	4	4	3	4	4	2	3	4	4	5	3	3	4	3	3	2	2	2	5	5
HI0362			104	102	4	3	3	2	4	3	3	3	3	4	5	4	4	3	3	4	3	2	2	3	3	3
HI0420			104	102	4	3	4	2	5	3	3	4	4	4	4	4	4	2	4	4	3	2	2	5	4	3
Memory RT			101	102	4	3	3	2	2	4	4	3	3	3	5	4	4	3	3	4	3	2	2	4	5	5
Palace			107	102	2	2	4	2	4	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	2	2	4	4	2
Kingston			105	101	3	2	3	2	3	3	3	3	4	5	5	5	4	3	3	4	3	2	2	3	3	2
Julietta NT/RT			101	100	5	2	3	2	2	1	2	2	3	2	3	4	3	3	4	4	4	1	1	4	5	4
Tunis RT			101	100	4	2	2	2	2	4	4	2	2	3	2	5	3	3	2	4	3	3	3	4	5	5
DS4115 RT			109	-	-	-	4	4	2	5	5	4	5	4	5	4	4	4	2	4	4	2	2	3	5	5
HI0425 RT			109	-	-	-	4	4	3	4	5	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	4	5	5
Pondus			102	-	-	-	3	2	4	3	3	4	3	5	3	5	5	3	4	5	4	1	1	4	1	2

Scoreværdi: 5 = meget god score. 4 = god score. 3 = middel score. 2 = lav score. 1 = meget lav score. <1 = uacceptabel.

** Høj stabilitet betyder små udsving fra år til år
 *** Udbytte forventning er årets udbytteresultat minus udsving. Stort udsving trækker forventningen ned.

Konklusioner af forsøg med sorter 2006

En oversigt over de seneste fire års afprøvning af sorter ses i tabel 1. Sorterne er rangeret efter deres udbytte af
 polsukker i 2006 og efter det antal år, de har deltaget i afprøvningen. Sorternes udbyttestabilitet og forventninger til
 deres udbyttepotentiale er beregnet, og der er yderligere beregnet en karakter, der generelt er imellem 1 og 5 svarende

NYHED !

Vi har sæt et frø til fremtidens roedyrkere.

Forhandler:

KARLMERTZ
 Saksøbing Tlf. 5470 4822
 Horreby Tlf. 5444 7035

**For fremvisning:
 Ring 4033 8405
 eller 2128 3788**

EDENHALL AB
 SE-260 30 VALLÅKRA, SVERIGE

TEL: +46 42 324050
 E-mail: info@edenhall.se

FAX: +46 42 324069
www.edenhall.se

til henholdsvis meget lav og meget høj stabilitet samt forventning til udbyttet. Karakter under 1 er udtryk for en uacceptabel præstation.

I figur 1 er sorterne rangeret efter det økonomiske udbytte, beregnet på baggrund af resultaterne af årets forsøg. Ligeledes er forholdstal for sukkerudbytte, sukkerprocent og markspiring vist i figuren. Forskellen mellem sorten Zanzibar med det højeste økonomiske udbytte og sorten Hekla med det laveste er i 2006 1.748 kr/ha.

I det økonomiske udbytte indgår tillæg for renhed. Forskellen mellem sorten DS2076 med den højeste renhed og sorten 5S81 med den laveste er i årets forsøg lav på 0,8 procentpoint og 108 kr/ha i den økonomiske beregning.

Niveauet for stokløbning har på trods af det kølige forår været lavt i 2006. Ni ud af 75 sorter har vist en højere stokløbnings-tendens end de dyrkede sorter, både ved tidlig og normal såning. Blandt de ni sorter er Philippa, Etna, Zanzibar og Gnoe. Andre sorter udviser højere stokløbnings-tendens end gennemsnittet af de dyrkede enten ved tidlig eller normal såning. Ved normal såning har de dyrkede sorter Belmonte og Etna udvist uacceptabel høj stokløbningstendens. Som det fremgår af figur 2 kan stokløbningstendensen for den enkelte sort variere fra år til år afhængigt af frøets produktionsforhold. Den største dyrkningssikkerhed opnås ved at vælge sorter med en stabil lav stokløbningstendens både ved tidlig og lidt senere såning.

I figur 3 er sorterne rangeret efter deres modtagelighed over for Ramularia, som er påført med kunstig smitte. I tolkningen af figuren skal man være opmærksom på, at bladsvampene konkurrerer mod hinanden. Det ses, at Rizomaniatolerante (RT) sorter er generelt mindre modtagelige over for Ramularia, mens de generelt er mere modtagelige over for meldug.

Tabel 1. Udbytte i 4 år (tons polsukker/ha relativ og karakter for stabilitet og udbytteforventning)

Karakter	Pløidi	År i DK-afprøvning i alt	1. år AL sid sorts fs	2003	2004	2005	2006	Stabilitet **	Tillid til højeste udbytte ***
				7	6	5	4		
Antal forsøg				7	6	5	4		
Gns af dyrkede absolut				14,06	12,97	12,84	10,03		
Gns af dyrkede relativ				100	100	100	100		
* Pernilla	2N	salg	2003	104	107	106	107	4	4
* Philippa	2N	salg	2002	107	108	101	102	2	2
* Verity	3N	salg	1997	98	104	101	100	3	2
* Tiffany	2N	salg	2003	102	103	101	99	3	2
* Belmonte	2N	salg	2002	103	102	97	99	2	1
* Idun	2N	salg	1997	102	103	101	97	3	1
* Hekla	2N	salg	1999	100	102	102	97	3	1
o Stine	RT	2N	OBS	2004	109	108	113	3	5
Linnea	2N	5	2004	109	108	107	107	4	4
Tuva	2N	5	2004	106	105	106	106	4	4
* Belize	2N	salg	2004	108	104	101	101	2	2
* Etna	RT	2N	salg	2004	99	100	98	4	2
Gnoe	RT	2N	4	2005	106	112	112	1	4
Zanzibar	RT	2N	4	2005	106	112	112	2	5
o Mars	RT	2N	OBS	2005	104	107	107	3	4
Bobcat	RT	2N	4	2005	107	107	107	5	4
Arriba	RT	2N	3	2005	104	107	107	3	4
Classica	3N	4	2005	107	105	105	105	4	3
HI0362	2N	4	2005	104	102	102	102	4	3
HI0420	2N	3	2005	104	102	102	102	4	3
Memory	RT	2N	4	2005	101	102	102	4	3
o Palace	2N	OBS	2005	107	102	102	102	2	2
Kingston	2N	4	2005	105	101	101	101	3	2
Cameleon	3N	3	2005	105	101	101	101	3	2
HI0344	2N	4	2005	103	101	101	101	4	2
* Julietta	NT/RT	2N	salg	2005	101	100	100	5	2
* Tunis	RT	2N	salg	2005	101	100	100	4	2
Annalisa	NT/RT	2N	3	2005	95	96	96	5	1
Nemakill	NR	2N	2	2005	89	86	86	3	-2
DS4126	RT	2N	1	2006	111	111	111	-	-
6R30	RT	2N	1	2006	111	111	111	-	-
6R24	RT	2N	1	2006	111	111	111	-	-
HI0547	RT	2N	1	2006	110	110	110	-	-
DS4127	RT	2N	1	2006	110	110	110	-	-
5S83	2N	2	2006	110	110	110	110	-	-
DS4115	RT	2N	2	2006	109	109	109	-	-
HI0425	RT	2N	2	2006	109	109	109	-	-
Dinero	RT	2N	3	2006	108	108	108	-	-
DS4124	RT	2N	1	2006	108	108	108	-	-
5R02	RT	2N	2	2006	108	108	108	-	-
DS4100	RT	2N	2	2006	108	108	108	-	-
DS4101	RT	2N	2	2006	107	107	107	-	-
HI0549	RT	2N	1	2006	107	107	107	-	-
HI0537	RT	2N	1	2006	107	107	107	-	-
5S81	2N	2	2006	106	106	106	106	-	-
5S85	2N	2	2006	105	105	105	105	-	-
HI0472	RT	2N	2	2006	105	105	105	-	-
Marcel	RT	2N	1	2006	105	105	105	-	-
DS2079	2N	1	2006	105	105	105	105	-	-
6R37	RT	2N	1	2006	105	105	105	-	-
DS4099	RT	2N	2	2006	105	105	105	-	-
5R05	RT	2N	2	2006	104	104	104	-	-
Patron	3N	3	2006	104	104	104	104	-	-
Tibor	RT	2N	1	2006	104	104	104	-	-
DS4131	RT	2N	1	2006	104	104	104	-	-
6R21	RT	2N	1	2006	103	103	103	-	-
DS2076	2N	2	2006	103	103	103	103	-	-
DS2071	2N	2	2006	103	103	103	103	-	-
HI0550	RT	2N	1	2006	103	103	103	-	-
HI0476	RT	2N	2	2006	103	103	103	-	-
DS2074	2N	2	2006	102	102	102	102	-	-
6R39	RT	2N	1	2006	102	102	102	-	-
6K54	NT/RT	2N	1	2006	102	102	102	-	-
HI0391	2N	3	2006	102	102	102	102	-	-
DS2078	2N	1	2006	102	102	102	102	-	-
Pondus	2N	3	2006	102	102	102	102	-	-
HI0590	RT	2N	1	2006	101	101	101	-	-
HI0499	2N	2	2006	101	101	101	101	-	-
Valhalla	2N	3	2006	101	101	101	101	-	-
Markus	RT	2N	1	2006	101	101	101	-	-
Clapton	2N	3	2006	100	100	100	100	-	-
Grillon	3N	3	2006	99	99	99	99	-	-
6S92	2N	1	2006	99	99	99	99	-	-
6K56	NT/RT	2N	1	2006	94	94	94	-	-
5K38	NT/RT	2N	2	2006	90	90	90	-	-
LSD				2	3	3	5	-	-

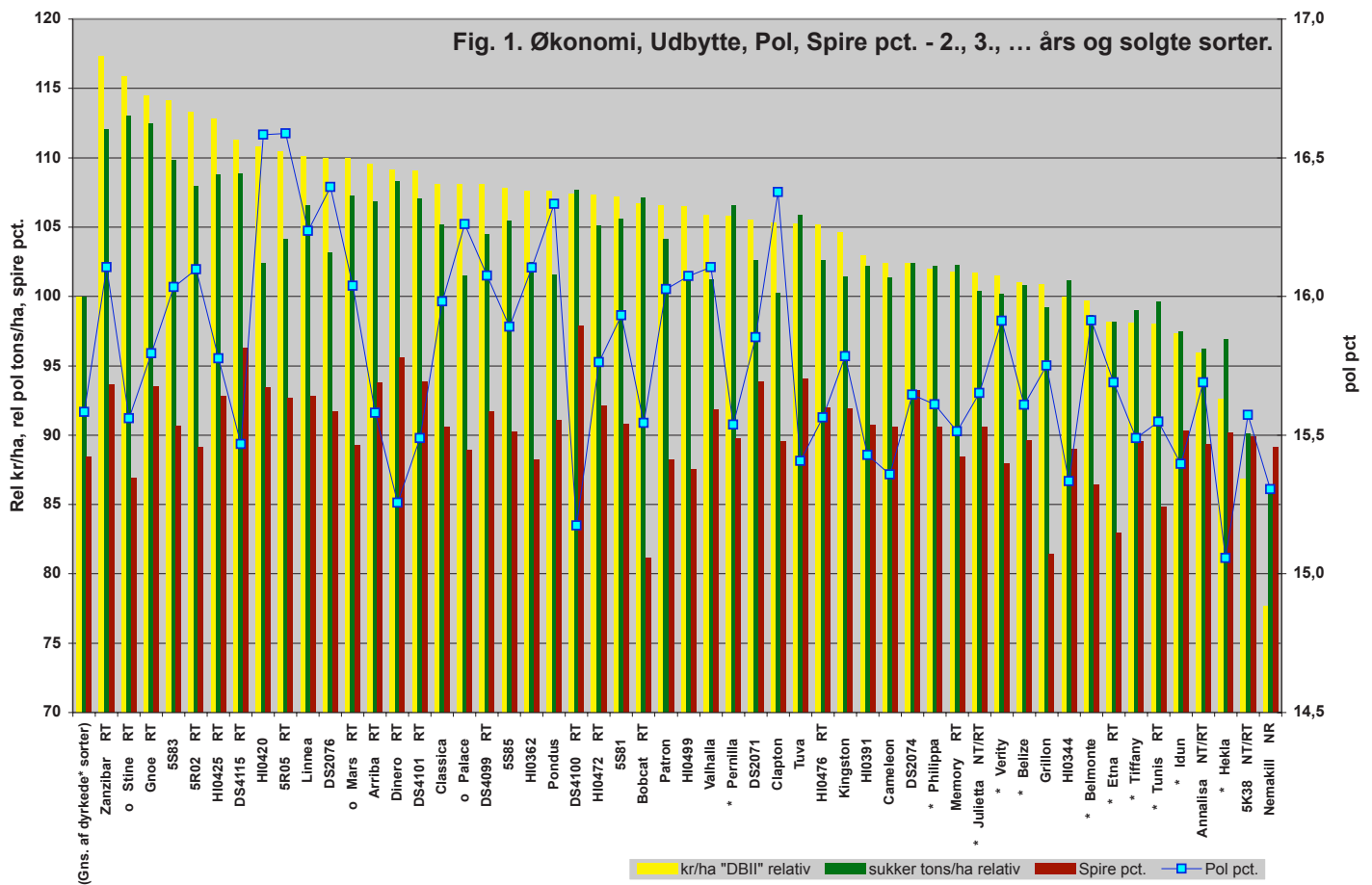
* Dyket sort

o Sort, der afprøves i praksis som observations-sort

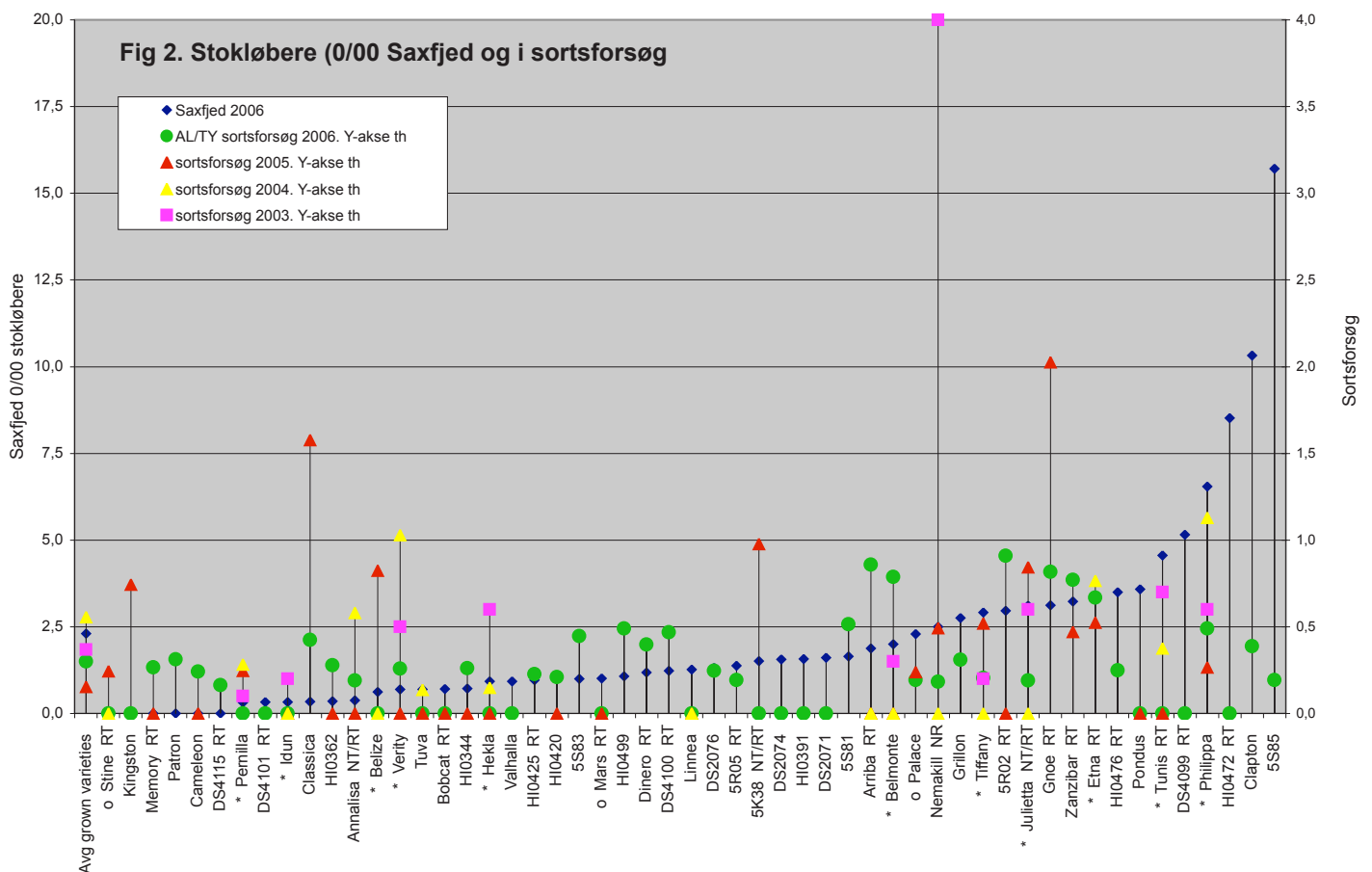
** Høj stabilitet betyder små udsving fra år til år

*** Udbytte forventning er årets udbytte resultat minus udsving. Stort udsving trækker forventningen ned.

Karakter: 5 meget høj, 4 høj, 3 middel, 2 lav, 1 meget lav, uder 1 uacceptabel

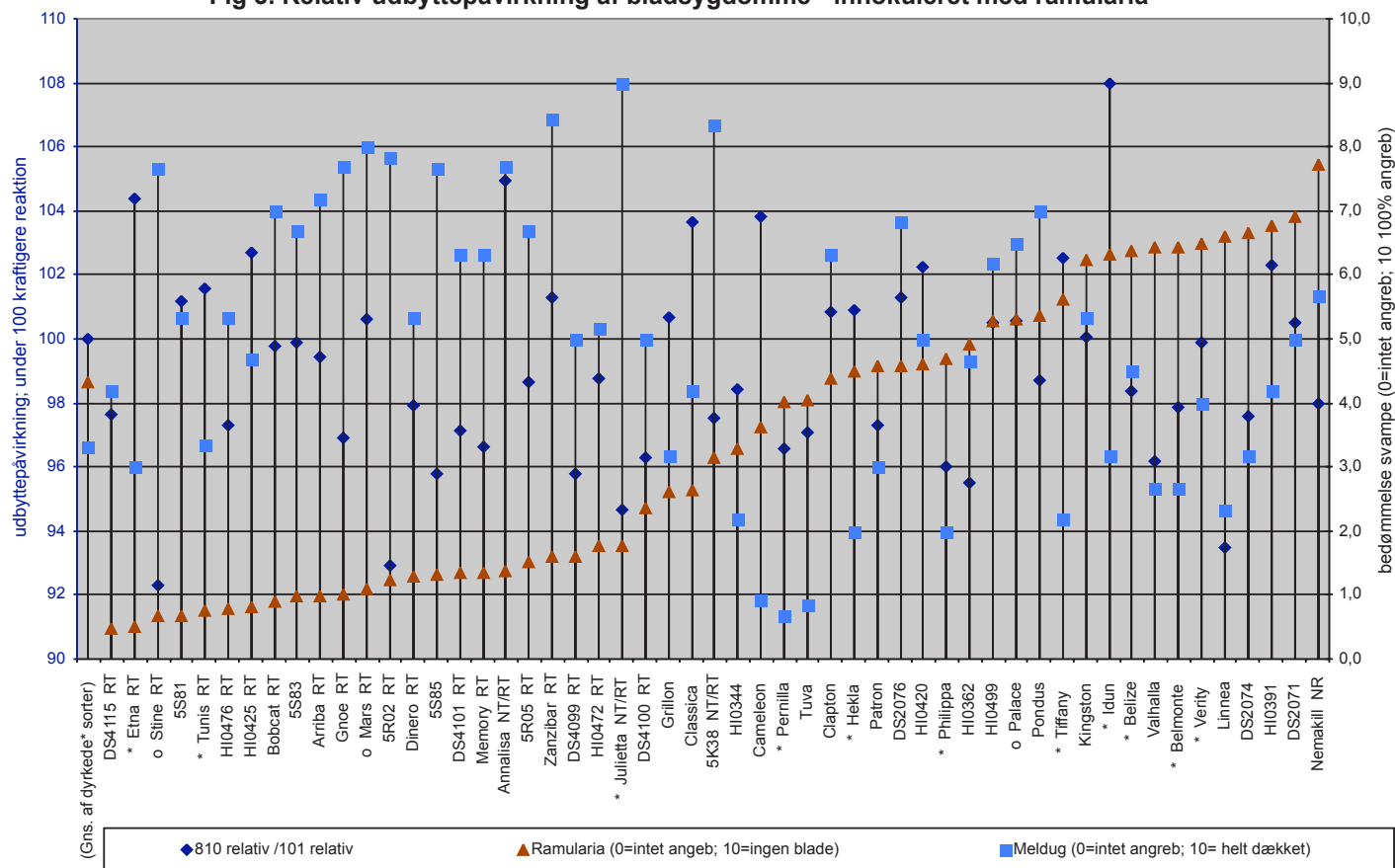

Figur 1. Sorterne er rangordnet efter det økonomiske udbytte. Ca 85 pct. af bruttoindtægten for gennemsnittet af de dyrkede sorter skabes af sukkerudbyttet, 3 pct. af renhedstillæg, 10 pct. fragttilskud og 2 pct. af roeffald. På omkostningsiden udgør fragten 34 pct. og øvrige omkostninger 66 pct.

Figur 2. viser 0/00 stokløbere opnået i stokløbningsforsøg på Saxfjed i 2006 samt i sortsforsøgene 2003-2006.

Fig 3. Relativ udbyttepåvirkning af bladsygdomme - innokuleret med ramularia

Figur 3. Viser bedømmelse af sygdomsangreb i specialforsøg. Sorterne på figuren er smittet med Ramularia. Det ses at RT sorter generelt får mindre Ramularia, men mere meldug.

Sorter, der ikke er Rizomaniatolerante, skal beskyttes mod både Ramularia og meldug allerede ved begyndende angreb. Sorten Pernilla skiller sig ud ved et lavt angreb af meldug.

I figur 3 ses den relative udbyttepåvirkning som følge af sygdomsangrebet. Er værdien over 100, er sorten mindre udbyttefølsom end gennemsnittet af de

dyrkede sorter. Værdien vil afhænge af den betragtede sygdom, og værdien siger intet om størrelsen af et merudbytte ved behandling med et fungicid.

Sorter med resistens (NR) eller tolerance (NT) over for nematoder

Sorten Julietta har i gennemsnit af tre forsøg i 2006 ydet 36 pct. mere end de

modtagelige målesorter. Hvor smittetryk- ket har været relativt lavt omkring 2.000 æg og larver pr. kg jord er merudbyttet i gennemsnit af to forsøg på 25 pct., som udtryk for, at nematodangreb i de tørre forhold i 2006 har reduceret udbyttet særdeles kraftigt. I de forudgående tre år har ingen af de øvrige afprøvede sorter kunne måle sig med Julietta's merud- bytte, men i forsøgene i 2006 indgår i alt syv nematodtolerante sorter hvoraf de fire afprøves for første gang. Heriblandt viser 6K54 en forbedret kvalitet og et udbytte tæt på Julietta's. Se tabel 2.

Den kraftige udbyttereduktion i 2006 for- voldt af angreb af nematoder i kombinati- on med de udprægede tørre forhold bevir- ker ikke en stor opformering af nematoder på de modtagelige målesorter; tværtimod har opformeringen kun været 40 pct. af de forudgående 6 år i gennemsnit.

Tabel 2 Udbytte i 4 år. Tons polsukker pr ha relativ

		1. År i AL forsøg				
		2003	2004	2005	2006	
Antal forsøg		3	2	3	3	
Gns. af målesorter modtagelige absolut*		11,81	11,02	13,69	7,64	
Gns. af målesorter modtagelige relativ*		100	100	100	100	
o Julietta	NT/RT	2003	113	115	106	136
Nemakill	NR	1999	100	104	96	116
* Idun		1997	102	101	101	102
Annalisa	NT/RT	2004	-	102	101	122
5K38	NT/RT	2005	-	-	96	123
6K54	NT/RT	2006	-	-	-	132
6K56	NT/RT	2006	-	-	-	125
SN-80	NT/RT	2006	-	-	-	107
SN-123	NT/RT	2006	-	-	-	103
* Etna		2002	-	-	-	98
LSD			12	9	6	16

* Målesorter: Idun og Belmonte 2005, Idun og Manhattan 2003 og 2004

ØNSKER DE EN FREMTID
UDEN FORHINDRINGER !

SÅ VÆLG SORTEN
STINE

Nyhed !

- Højt økonomisk udbytte
- Tolerant over for Ramularia
- Rhizomania resistent

SESVANDERHAVE

Resultater af forsøg 2006 med sorter

Af forsøgschef
Jens Nyholm
Thomsen

Der er gennemført fem forsøg med almindelige sorter, et på JB 5, to på JB 6 og to på JB 7. Det ene forsøg på JB 6 er udeladt af gennemsnittet på grund af et lavt plantetal. Jorden er i gennemgående god gødningstilstand. Forfrugten er vinterhvede og på to af forsøgsstederne efterfulgt af gul sennep som efterafgrøde. Den gennemsnitlige tilførsel af kvælstof er 107 kg/ha. Rækkeafstanden har været 50 cm og frøafstanden 18,6 cm. Forsøgene er sået mellem 19. og 29. april. Roerne er taget op mellem 19. september og 4. oktober. Den gennemsnitlige vækstsæson er 156 døgn, hvilket er 16 døgn kortere end i 2005.

Frøet er behandlet med en standardbejdse bestående af Gaucho (60 gram a.i.) og Thiram (6 gram a.i.). Ukrudt er bekæmpet efter behov i hvert forsøg. Forsøgene er behandlet med Opus mod bladsvampe. Der er foretaget vurdering af bladsvampe i et specialforsøg, der ikke er behandlet mod bladsvampe.

Resultaterne er vist i *tabel 3*. Generelt har de sorter, der er i dyrkning og er målegrundlag, haft et lavere plantetal end nyere sorter. Det skal bemærkes, at plantetallene afhænger af årets frøkvalitet.

På trods af det relativt kølige forår har den sene såtid været medvirkende til en

stokløbning på et normalt niveau svarende til 6 år ud af de otte forudgående med normalt lavt niveau. Når målet er en reduktion af niveauet for at fremskynde en tidligere såning, er niveauet i betragtning af den sene såtid i 2006 ikke umiddelbart tilfredsstillende, at gennemsnittet af dyrkede sorter er 0,30 promille mod de 0,15 promille i 2005. Det er yderligere utilfredsstillende, at to af årets topscorere – Gnoe og Zanzibar - i andet års afprøvning præsterer stokløbning ud over det acceptable, samt at de dyrkede sorter Belmonte og Etna viser et lignende resultat.

Karakteren for rodfure er en bedømmelse af rodfurens dybde hvor 1 er ekstrem dyb rodfure og 9 er ingen rodfure. Vaskbarhed udtrykker om roerne i prøven er vasket rene, prøver hvor rodfurene er fyldt med jord får karakteren 1 og helt renvaskede roer får karakteren 9. Der er en god sammenhæng imellem, hvor lette roerne er at vaske rene for jord og bedømmelsen for rodfure. Egenskaberne har betydning for, hvor nemt roerne kan vaskes rene på fabrikken. Rodfurens karakter er tæt tilknyttet sorten, mens grenethed indenfor de afprøvede sorter især er tilknyttet vækstbetingelserne.

Renhedsprocenten i *tabel 3* udtrykker kun den vedhængende jord på roen, der vanskeligt kan fjernes før levering af roerne. Der er god sammenhæng imellem renhedsprocenten og på den anden side rodfurens dybde samt roernes højde over jorden. Der er endvidere god sammenhæng imellem rodfurens dybde og vaskbarheden samt imellem renhedsprocenten og vaskbarheden. En roe uden rodfure

og som sidder tilstrækkelig højt i jorden har mulighed for en høj renhedsprocent samtidig med at den er let at vaske. En høj renhedsprocent betyder sparede fragtomkostninger og en højere betaling for roerne. – *figur 4*.

Sorterne DS2071 og Pondus har opnået den højeste karakter for rodfure. I bunden findes blandt andre Pernilla, Nemakill, 6S92 og Philippa. Højeste vaskbarhed er opnået med sorterne Tibor og Pondus. På grund af ekstremt gode optagningsforhold er der i årets forsøg kun lille forskel på renheden imellem sorterne, men der er dog stadig statistisk sikre forskelle.

Sukkerindholdet er i årets forsøg lavt. Et stort sukkerindhold medfører en højere betaling for roerne og en besparelse i fragtomkostningerne. Det største sukkerindhold er opnået i sorten 6K54 efterfulgt af 5R05 og HI0420. I bunden findes den dyrkede sort Hekla. Aminotallet betyder mest for saftrenheden og dermed udbyttet af hvidt sukker på fabrikken. Et højt aminotal betyder en ringere saftkvalitet. Sorten Julietta har haft de højeste aminotal. Blandt sorterne med de laveste aminotal er den dyrkede sort Pernilla.

Sukkerudbyttet er den mest afgørende enkeltfaktor for et godt økonomisk resultat. Sorterne med det største sukkerudbytte er Stine, Gnoe og Zanzibar, men der er ikke sikker forskel mellem de højestydende sorter. I bunden findes Nemakill, 5K38, 6K56 og Annalisa.

I højre side af *tabel 3* og i *figur 1* ses det økonomiske bidrag fra sorterne. Forudsætningerne for beregningerne fremgår

af tekstboksen. Det økonomiske bidrag er for roedyrkeren langt det vigtigste kriterium, når der skal vælges sorter. Sorterne Zanzibar, Stine og Gnoe opnår det bedste økonomiske resultat. Sorterne Nemakill, 5K38 og Hekla giver det laveste økonomiske bidrag.

Nematoderesistente og -tolerante sorter

Der er i 2006 gennemført tre forsøg med

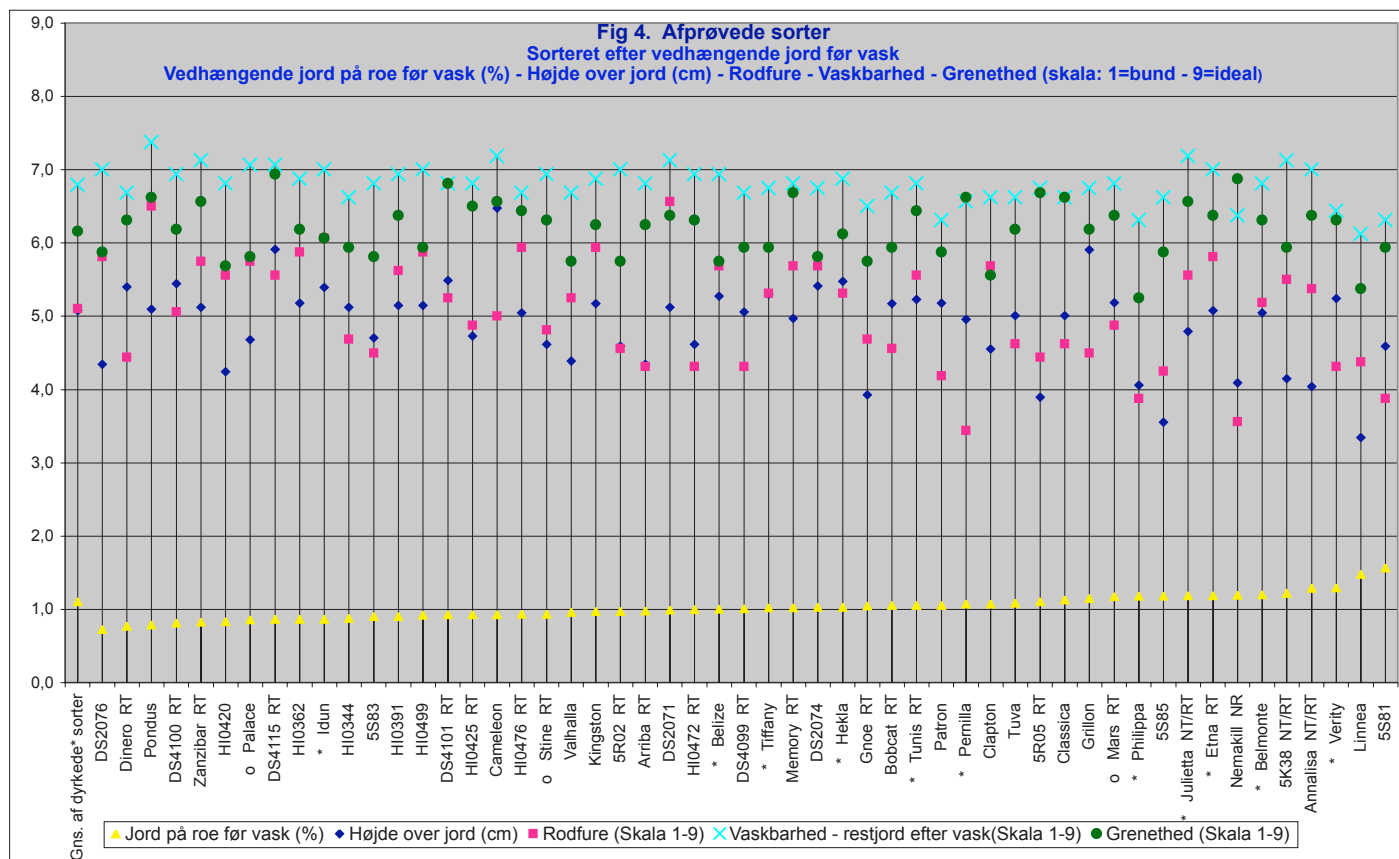
sorter, som er resistente eller tolerante over for nematoder. I forsøgene indgår blandt andre 4 nye sorter alle med tolerance overfor nematoder. Alle tre forsøg er anlagt på jord med nematoder. Et er anlagt på JB 5, et på JB 6 og et på JB 7. Forfrugten er vårbyg eller vinterhvede. Der er tildelt 106 kg kvælstof/ha. Rækkeafstanden har været 50 cm og frøafstanden 18,4 cm. Forsøgene er sået mellem 21. og 24. april, og roerne er

taget op mellem 28. september og 9. oktober. Vækstsæsonen har i gennemsnit været 159 døgn.

Målesorterne har i gennemsnit af de tre forsøg reduceret antallet af nematoder, som en konsekvens af de ekstremt tørre forhold fra slutningen af juni til begyndelsen af august. Sorten Nemakill har i årets forsøg reduceret antallet af nematoder betragteligt. Den tolerante sort Juli-

Tabel 3. Sorter i afprøvning 2006

Antal forsøg (Gns. af dyrkede* sorter)	1000 pl/ha Forår			Stokløbere ^v / _{ha}		Rodfure skala 1-9 (9=bedst)		Højde		Bladdække Høst	Renhed %	Sukker %	Sukker pr 100 g sukker	Amino-N 4fs	IV-tal 4fs	Rod t/ha 4fs	Sukker t/ha 4fs	Sukker relativ 4fs	kr/ha Dif til gns*
	4fs	5 fs	1 fs	4 fs	4 fs	2 fs	2 fs	3 fs											
	95	0,2	2,3	5,1	6,8	5,1	2,2	7,7											
* Verity	95	0,3	0,7	4,3	6,4	5,2	2,8	8,1	98,7	15,91	100	3,66	63,1	10,05	100	109			
* Hekla	97	0,0	0,9	5,3	6,9	5,5	1,9	7,9	99,0	15,06	86	3,70	64,5	9,72	97	-521			
* Etna RT	89	0,7	3,3	5,8	7,0	5,1	2,3	7,3	98,8	15,69	88	3,31	62,7	9,85	98	-129			
* Julietta NT/RT	98	0,2	3,1	5,6	7,2	4,8	1,8	6,9	98,8	15,65	130	4,08	64,4	10,07	100	119			
Nemakill NR	96	0,2	2,5	3,6	6,4	4,1	1,8	6,5	98,8	15,30	103	4,21	56,3	8,64	86	-1.581			
* Idun	97	0,0	0,3	6,1	7,0	5,4	2,5	8,3	99,1	15,40	100	3,77	63,5	9,78	97	-187			
* Belmonte	93	0,8	2,0	5,2	6,8	5,0	2,1	7,6	98,8	15,91	86	3,34	62,1	9,90	99	-19			
* Tiffany	97	0,2	2,9	5,3	6,8	5,3	2,2	7,5	99,0	15,49	88	3,51	64,0	9,93	99	-135			
* Philippa	98	0,5	6,5	3,9	6,3	4,1	1,6	8,0	98,8	15,61	93	3,46	65,5	10,25	102	142			
* Pernilla	97	0,0	0,3	3,4	6,6	5,0	1,9	7,6	98,9	15,54	68	3,32	68,6	10,69	107	412			
* Belize	97	0,0	0,6	5,7	6,9	5,3	2,3	8,3	99,0	15,61	96	3,67	64,8	10,12	101	72			
Linnea	100	0,0	1,3	4,4	6,1	3,3	1,6	7,9	98,5	16,24	92	3,60	65,8	10,69	107	718			
Tuva	101	0,0	0,7	4,6	6,6	5,0	2,0	7,3	98,9	15,41	88	3,67	69,0	10,62	106	373			
o Mars RT	96	0,0	1,0	4,9	6,8	5,2	1,7	7,8	98,8	16,04	79	3,39	67,1	10,76	107	707			
o Stine RT	94	0,0	0,0	4,8	6,9	4,6	1,8	8,0	99,1	15,56	85	3,35	72,8	11,34	113	1.124			
o Palace	96	0,2	2,3	5,8	7,1	4,7	1,9	7,8	99,1	16,26	89	3,52	62,6	10,19	102	575			
Dinero RT	103	0,4	1,2	4,4	6,7	5,4	2,2	8,0	99,2	15,26	87	3,57	71,1	10,86	108	648			
* Tunis RT	91	0,0	4,6	5,6	6,8	5,2	2,4	7,4	99,0	15,55	82	3,23	64,2	10,00	100	-138			
Kingston	99	0,0	0,0	5,9	6,9	5,2	2,1	8,5	99,0	15,78	101	3,75	64,4	10,18	101	326			
HI0344	96	0,3	0,7	4,7	6,6	5,1	1,9	8,1	99,1	15,33	80	3,43	65,9	10,15	101	0			
HI0362	95	0,3	0,4	5,9	6,9	5,2	2,0	8,2	99,1	16,10	90	3,53	63,8	10,28	102	540			
Classica	98	0,4	0,3	4,6	6,6	5,0	2,2	8,0	98,9	15,98	84	3,35	65,9	10,56	105	576			
Gnoe RT	101	0,8	3,1	4,7	6,5	3,9	1,7	8,2	99,0	15,79	88	3,20	71,4	11,28	112	1.025			
Zanzibar RT	101	0,8	3,2	5,8	7,1	5,1	2,1	8,4	99,2	16,11	77	3,41	69,7	11,24	112	1.227			
Grillon	88	0,3	2,8	4,5	6,8	5,9	2,7	8,0	98,9	15,75	89	3,42	63,2	9,95	99	63			
Valhalla	99	0,0	0,9	5,3	6,7	4,4	1,7	8,1	99,0	16,11	103	3,69	62,9	10,15	101	413			
Pondus	98	0,0	3,6	6,5	7,4	5,1	1,8	8,2	99,2	16,33	91	3,55	62,5	10,19	102	537			
Clapton	97	0,4	10,3	5,7	6,6	4,6	1,9	8,1	98,9	16,38	82	3,36	61,4	10,06	100	375			
Memory RT	95	0,3	0,0	5,7	6,8	5,0	2,1	7,6	99,0	15,51	75	3,35	66,1	10,26	102	125			
Arriba RT	101	0,9	1,9	4,3	6,8	4,3	2,0	7,2	99,0	15,58	82	3,51	68,7	10,72	107	677			
Annalisa NT/RT	96	0,2	0,4	5,4	7,0	4,0	1,7	7,9	98,7	15,69	113	4,45	61,5	9,65	96	-289			
HI0391	98	0,0	1,6	5,6	6,9	5,1	2,4	7,7	99,1	15,43	84	3,40	66,5	10,25	102	208			
HI0420	101	0,2	1,0	5,6	6,8	4,2	1,9	8,0	99,2	16,58	95	3,54	62,1	10,28	102	764			
Bobcat RT	87	0,0	0,7	4,6	6,7	5,2	2,1	7,7	99,0	15,54	90	3,47	69,1	10,75	107	477			
Patron	95	0,3	0,0	4,2	6,3	5,2	2,3	8,0	99,0	16,03	88	3,37	65,1	10,45	104	464			
Cameleon	98	0,2	0,0	5,0	7,2	6,5	2,8	7,5	99,1	15,36	93	3,48	66,2	10,17	101	173			
DS2071	101	0,0	1,6	6,6	7,1	5,1	2,2	8,2	99,0	15,85	104	3,74	65,0	10,29	103	393			
DS2074	101	0,0	1,6	5,7	6,8	5,4	2,0	8,2	99,0	15,65	89	3,47	65,7	10,28	102	169			
DS2076	99	0,2	1,3	5,8	7,0	4,3	1,9	7,8	99,3	16,39	98	3,58	63,1	10,35	103	707			
DS4099 RT	99	0,0	5,2	4,3	6,7	5,1	2,1	8,3	99,0	16,07	90	3,47	65,1	10,49	105	571			
DS4100 RT	106	0,5	1,2	5,1	6,9	5,4	2,3	8,1	99,2	15,17	87	3,61	71,1	10,80	108	525			
DS4101 RT	101	0,0	0,3	5,3	6,8	5,5	2,1	8,2	99,1	15,49	87	3,52	69,3	10,74	107	643			
DS4115 RT	104	0,2	0,0	5,6	7,1	5,9	2,5	7,8	99,1	15,47	71	3,09	70,5	10,92	109	802			
HI0425 RT	100	0,2	1,0	4,9	6,8	4,7	1,7	8,0	99,1	15,78	78	3,01	69,1	10,91	109	910			
HI0472 RT	99	0,0	8,5	4,3	6,9	4,6	2,0	8,0	99,0	15,76	83	3,33	66,8	10,55	105	518			
HI0476 RT	99	0,2	3,5	5,9	6,7	5,0	2,0	7,2	99,1	15,56	79	3,37	66,1	10,29	103	367			
HI0499	94	0,5	1,1	5,9	7,0	5,1	2,4	8,1	99,1	16,07	92	3,53	63,2	10,18	101	460			
5K38 NT/RT	97	0,0	1,5	5,5	7,1	4,1	1,7	7,7	98,8	15,57	101	4,33	58,0	9,04	90	-932			
5R02 RT	96	0,9	3,0	4,6	7,0	4,6	2,1	7,3	99,0	16,10	91	3,42	67,2	10,83	108	941			
5R05 RT	100	0,2	1,4	4,4	6,8	3,9	1,8	7,3	98,9	16,59	85	3,60	62,9	10,4	104	740			
5S81	98	0,5	1,6	3,9	6,3	4,6	2,1	8,4	98,5	15,93	77	3,29	66,3	10,59	106	510			
5S83	98	0,4	1,0	4,5	6,8	4,7	1,8	7,5	99,1	16,03	95	3,45	68,6	11,02	110	1.002			
5S85	97	0,2	15,7	4,3	6,6	3,6	2,0	7,6	98,8	15,89	80	3,32	66,5	10,58	105	557			
DS2078	92	0,6	0,8	4,9	6,8	5,9	2,3	8,1	98,9	15,35	90	3,68	66,7	10,23	102	-24			
DS2079	99	0,4	0,0	6,0	6,9	5,1	2,1	7,9	99,2	15,75	79	3,33	66,7	10,52	105	646			
DS4124 RT	94	0,3	2,0	4,8	6,8	5,5	2,1	8,3	99,1	15,34	83	3,52	70,6	10,84	108	568			
DS4126 RT	94	0,0	2,3	5,5	6,7	5,0	1,8	8,1	99,9	15,65	84	3,51	71,4	11,18	111	827			
DS4127 RT	99	0,0	1,5	4,4	6,6	5,3	2,4	8,4	99,0	15,39	88	3,52	71,8	11,06	110	696			
DS4131 RT	97	0,7	1,1	5,9	6,9	4,6	1,9	7,4	99,0	15,97	92	3,59	65,0	10,39	104	480			
HI0537 RT	97	0,2	3,3	5,2	6,9	4,7	2,2	7,7	99,0	15,77	90	3,55	68,0	10,73	107	666			
HI0547 RT	92	0,0	6,8	5,6	7,1	6,1	1,9	7,7	99,2	15,12	72	3,42	73,0	11,06	110	608			
HI0549 RT	99	0,3	5,1	4,4	6,9	4,9	2,0	7,7	99,1	15,60	107	3,90	68,8	10,74	107	695			
HI0550 RT	100	0,4	2,3	5,1	7,0	5,2	1,8	7,4	99,2	15,33	96	3,82	67,1	10,29	103	157			
HI0590 RT	101	0,7	5,4	5,4	6,9	6,1	2,6	8,3	99,2	15,83	74	2,99	64,2	10,18	101	305			
6K54 NT/RT	95	0,0	8,8	4,1	6,6	4,7	2,0	7,7	98,7	16,71	72	2,92	61,3	10,26	102	596			
6K56 NT/RT	95	0,0	2,3	4,6	6,6	4,8	1,9	7,3	98,8	15,99	89	3,31	59,0	9,44	94	-359			
6R21 RT	92	0,0	0,0	5,1	6,6	5,7	2,0	8,1	98,9	16,41	71	3,18	63,1	10,38	103	574			
6R24 RT	95	0,3	0,0	5,7	6,9	4,5	2,0	8,1	99,0	15,76	63	3,33	70,4	11,09	111	928			
6R30 RT	101	0,3	0,6	3,9	6,3	3,9	1,6	8,3	98,8	15,77	73	3,40	70,2	11,09	111	894			
6R37 RT	97	1,0	8,1	4,9	6,9	4,0	1,4	7,7	98,9	16,01	77	3,31	65,5	10,51	105	526			
6R39 RT	93	0,4	1,1	4,4	6,6	4,1	1,6	6,7	98,8	16,27	78	3,01	62,9	10,26	102	464			
6S92	87	0,3	0,4	3,6	6,6	4,6	1,8	7,7	98,6	15,45	74	3,38	63,7	9,89	99	-342			
Tibor RT	96	1,3	0,4	5,9	7,6	4,6	1,8	7,9	99,1	15,86	86	3,59	65,5	10,40	104	582			
Markus RT	95	1,3	0,3	5,5	6,9	5,3	1,9	7,9	98,7	16,12	88	3,27	62,8	10,13	101	252			
Marcel RT	97	1,6	1,7	5,1	7,2	5,3	2,0	7,9	99,0	16,30	74	2,99	64,5	10,52	105	804			
LSD	4	-	-	0,5	0,5	0,8	0,5	0,6	-	0,24	11	0,20	3,42	0,51	5	-			
CV	2,8	-	-	6,9	4,6	8,1	11,1	4,6	-	1,0	8,3	3,8	3,3	3,3	-	-			

Figur 4. Figuren viser sorterne rangordnet efter vedhængende jord på sorterne samt karakter for rodform.

etta og SN-123 viser en opformering på 1,2-1,3 gange antallet af nematoder ved såning, som udtryk for at de har været bedre værter under de tørre forhold. Det er en konsekvens af deres tolerance overfor nematoder, og derfor ikke et udtryk for en større opformering end den de modtagelige sorter vil bidrage med under forhold med normal nedbørsfordeling.

Etna har vist uacceptabelt mange stokløbere også jævnfør de almindelige sorts-forsøg. Kun Nemakill har fået knuder på kronen, som vanskeliggør afpudsning. Sorterne Nemakill og 6K54 har roer med flere toppe, der også vanskeliggør afpudsning. Sorterne Idun og 5K38 har fået den højeste karakter for rod-fure. Nemakill og Julietta er i gruppen med den højeste renhedsprocent.

De generelt højere aminotal, som de tolerante sorter opnår i forhold til målesorterne, skyldes ikke alene en dårligere saftkvalitet; det er også et udtryk for at

Forudsætninger for beregningen af det økonomiske udbytte

- Resultaterne fra årets forsøg
- Brancheaftale 2006 til 2010
- Kvote: 10,03 tons polsukker
- Leveringsprocent = 100
- Kontrakt roerpris 2007 = 216,05 kr/ton rene roer basis 16,0 pct. sukker
- Fragttilskud = 23,50 kr/ton. (indtil 40 km fra fabrik 2006)
- Affald (40 procent, 12 procent tørstof) = 10 kr/ton
- Fragt (inklusive rensning) = 40 kr/ton
- Variable direkte omkostninger til roemark = 5.700 kr/ha
- Alternativt dækningsbidrag på mere eller mindre areal = 2.800 kr/ha
- Renhedsprocenten er omregnet proportionalt, idet gennemsnittet af dyrkede sorter er sat til 89,0

I beregningen er sorterne alene sammenlignet fremadrettet på det strategiske niveau under forudsætning af 100 pct. levering hvert år. Øvrige forudsætninger er tilpasset planlægningsfasen med fremadrettede satser hvor det er muligt. Den enkelte bør individuelt tilpasse satser vedrørende fragttilskud eller fragt samt egne betingelser. Når arealet er lagt fast, skal forudsætningerne igen ændres. – Der tages i beregningen ikke hensyn til overførselssukker, tidlig/sen levering, eventuel lageromkostning, eventuelle industriroer, passageafgifter, ekstrabetaling vedrørende "dyrkere til Assens" 2007 eller andre forhold i Brancheaftalen, der her ligeledes anskues som individuelle driftsøkonomiske betragtninger.

Tabel 4. Sorter med nematod-tolerance eller resistens 2006. Anlagt på areal med angreb

3 forsøg	Planter/ha Forår/1000	Stokløbere o/oo	Pf/Pi	% plt. m. knuder	% plt. m. fl toppe 15/sep	Renhed %	Rodfure skala 1-9 (9=bedst)	Vaskbarhed	Sukker %	Amino-N 100 g sukker	IV-tal	Rod t/ha	Sukker t/ha	Sukker relativ	
Gns. målesorter * sorter	93	0,2	0,9	0	0	99,1	5,7	6,9	14,95	52	2,67	50,9	7,64	100	
* Etna	88	0,4	0,9	0	0	99,1	5,4	6,5	15,11	48	2,39	49,6	7,52	98	
Annalisa	NT/RT	94	0,0	0,7	0	5	99,0	5,5	6,8	15,66	97	3,85	59,3	9,31	122
* Idun	97	0,0	0,9	0	0	99,1	6,0	7,2	14,79	57	2,94	52,2	7,75	102	
Nemakill	NR	96	0,3	0,3	2	28	98,8	4,2	6,7	15,53	104	3,79	56,8	8,83	116
6K54	NT/RT	93	0,3	0,8	0	13	98,9	4,3	6,3	16,62	71	2,71	60,4	10,07	132
o Julietta	NT/RT	98	0,0	1,3	0	0	99,2	5,3	7,0	15,66	113	3,56	66,3	10,41	136
6K56	NT/RT	96	0,0	0,5	0	0	98,8	5,1	6,4	15,79	74	2,92	60,5	9,58	125
5K38	NT/RT	95	0,3	0,7	0	3	98,9	5,7	6,3	15,52	92	3,87	60,6	9,43	123
SN-80	NT/RT	96	0,0	0,9	0	9	97,9	5,3	5,9	14,88	86	3,68	54,8	8,18	107
SN-123	NT/RT	95	0,3	1,2	0	0	98,8	5,1	6,9	16,36	49	2,37	47,8	7,85	103
LSD	3	-	-	1	7	-	0,8	0,6	0,48	10	0,31	6,9	1,24	16	
CV	1,8	-	-	365,1	82,8	-	9,3	5,6	1,8	7,3	5,7	7,0	8,2		

sorterne bedre kan optage næringsstofferne på grund af deres tolerance overfor nematoderne. Sorterne SN-123 og 6K54 har dog et lavt aminotal samtidig med en høj sukkerprocent.

Sorten Julietta har givet det største sukkerudbytte, efterfulgt af 6K54. Der er ikke statistisk sikre forskelle imellem udbyttet af Julietta og udbytterne på de fem højst ydende sorter. Det generelt høje merudbytte af de tolerante sorter skyldes de tørre forhold.

Rene roer

Siden 2000 er der ved Alstedgaard anlagt en specialundersøgelse af "Clean Beet", som oversættes med "Rene Roer". Baggrunden er en tidligere konklusion på vejen mod målet om helt rene roer, hvor det blev fastslået, at den eksisterende renseteknik i roeoptagere eller renselæsere ikke kan gøre jobbet alene. Der er yderligere behov for roer, hvor mængden af vedhængende jord i rodfurer reduceres. Det betyder at rodfuren og ruheder i overfladen på roden skal reduceres. I specialafprøvningen er der i 2006 anlagt 2 forsøg med 4 gentagelser, hvoraf 1 forsøg er høstet med henblik på vurdering af roerne. Roerne høstes og vejes snavsede efter at løst materiale er fjernet på normal vis. De vaskes, bedømmes for vaskbarhed, rodfure, grenethed og glathed, hvorefter eventuel rester af jord i rodfurer fjernes inden de vejes rene. 25 roer udtages til individuel måling af rodfure-dybde og bredde samt bedømmes for rodfure. Tillige måles skulderhøjde på enkeltroer. Inden optagning er højden

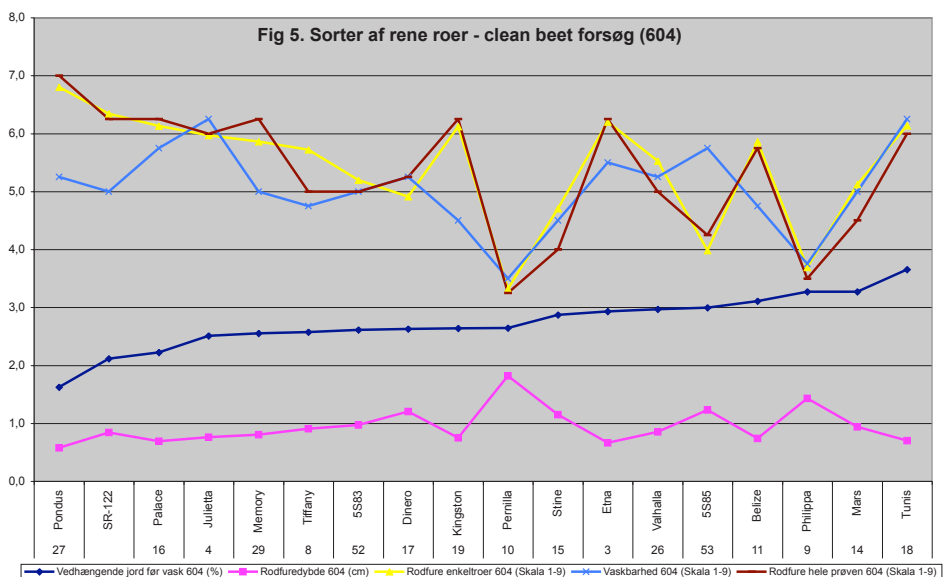
af kronen over jorden målt i forsøget med specialudstyr lånt af SBU.

Det høstede forsøg er anlagt på JB 7. Forfrugten er vårbyg. Rækkeafstanden har været 50 cm og frøafstanden 18,1 cm. Der er tildelt 105 kg kvælstof/ha. Forsøget er sået 19. april og høstet 13. oktober, hvilket giver en vækstsæson på 177 døgn.

På figur 5 ses de 18 afprøvede sorter i årets undersøgelse rangordnet efter stigende mængde af vedhængende jord på roen inden vask. Det ses at sorten Pondus har den mindste mængde af vedhængende jord inden vask hvilket er i overensstemmelse med målingerne

i de almindelige sortsforsøg. Tunis har vist den højeste mængde vedhængende jord inden vask. Der er dog ikke sikker statistisk forskel imellem sorterne i specialundersøgelsen.

På figuren ses, at der er god sammenhæng imellem vaskbarhed og karakter for rodfure bedømt på hele prøven og på enkeltroer. Der er endvidere god sammenhæng imellem den målte rodfure-dybde og bedømmelsen af rodfuren samt imellem den målte rodfure-dybde og vaskbarhed. Både ved måling og bedømmelse ses, at sorten Pondus har den mindst dybe rodfure, mens Pernilla og Philippa har de mest dybe rodfurer.

Figur 5. Viser resultater fra clean beet forsøgene. Sorterne er rangordnet efter vedhængende jord. Der ses god sammenhæng imellem vaskbarhed og rodfure dybde.

Hvilken jordbearbejdning giver de bedste forhold for sukkerroer og hvordan integreres efterafgrøder?

Af
Projektkoordinator
Otto Nielsen

Forsøgschef
Jens Nyholm
Thomsen

I NETE-projektet har der været fokuseret på alternative metoder til dyrkning af sukkerroer, og herunder er der lavet en del studier af rodvækst i relation til forskellig jordbehandling. Blandt andet på baggrund af disse undersøgelser formodes det, at følgende gør sig gældende for lerjorde: Den bedste vækst af sukkerroer opnås, når marken har en svækket, løs og homogen struktur i overjorden (0-25 cm dybde). Herved er det muligt med få behandlinger at opnå en tilpas størrelsesfordeling af jordknoIde samt en tilpas fasthed i såbedet. Dernæst sikrer en svækket jordstruktur, at roens hovedrod har mulighed for at vokse sig stor, og en homogen jordstruktur at

dette sker uden dannelsen af forgreninger. Endvidere spiller underjorden (25 cm og nedefter) en vigtig rolle for sukkerroernes mulighed for god udvikling, idet der via makroporer skal være adgang til de dybe jordlag.

En forudsætning for at opnå en god jord til roer er således, at der forud for dyrkning af roer foretages en svækkelse (=bearbejdning) af overjorden. Dernæst skal regnormebestanden opbygges eller opretholdes – f.eks. ved dyrkning af efterafgrøder – således at et minimum af vertikale regnormegange er til stede (billede 1). Samtidig er der en række andre fordele ved efterafgrøder (reduktion af næringsstofudvaskning, øget organisk indhold, nematodsanering), som bevirker, at jordbearbejdning til roer skal kunne integrere dyrkning af efterafgrøder.

Spørgsmålet er så, hvorledes de ovenstående og andre ønskede effekter i relation til roedyrkning opnås. Der findes ikke nødvendigvis én metode, som er bedst under alle forhold og dette er forsøgt illustreret i tabel 1, hvor forskellige metoder er sammenlignet. Tabellen sammenligner fem forskellige metoder (A-E), som man kan forestille sig taget i anvendelse på en sværere jord, hvor pløjning eller dyb harvning i foråret er uhensigtsmæssig.

Hver metode har fået en karakter på en skala fra 1-5, hvor 1 er det bedste. Hvis alle ønskede effekter kunne ligestilles, ville metoden med lavest karaktergennemsnit være den bedste. Imidlertid vil der være forskellige hensyn på de enkelte bedrifter, og under alle omstændigheder er muligheden for at etablere et godt såbed for eksempel altafgørende for dyrkningssikkerheden.

Tabel 1. Sammenligning af forskellige metoder til jordbearbejdning forud for sukkerroer. I alle tilfælde indgår nematodresistent efterafgrøde, som etableres enten i sort jord (B, C) eller i stubjord (A, D, E). Der er givet karakter for forventet opnåelse af en række ønskede effekter (1-5), hvor karakteren "1" er bedst. Karaktergivningen beror på et skøn, hvor hovedformålet har været at rangere metoderne A-E relativt i forhold til hinanden. Oversigten er mest relevant for lerjord og for bedrifter, hvor der ikke bruges husdyrgødning. Se i øvrigt tekst og billeder for yderligere forklaring.

Ønskede effekter	Sen efterårspløjning (A)	Dyb bearbejdning i august (B)	Kam-etablering i august (C)	Minimal partiel jordbehandling (ALCS) (D)	Partiel jordbehandling (E)
Sikker etablering af efterafgrøde	3	1	1	3	3
Minimal bearbejdning af våd jord	5	2	2	3	1
Fragmentering af jordklumper*	3	2	1	4	1
Optimal næringsstofopsamling	2	1	1	1	1
Klækning af roecystenematoder	2	1	?	2	?
Skånsom overfor regnorme	4	5	5	1	2
Sikkert såbed + få afgrøderester	1	?	1	5**	1
Tidlig såning af roer	2	2	1	1	1
Optimal årlig arbejdsfordeling	1	3	5	1	2

* som følge af bearbejdningen eller ved efterfølgende frostsprængning.

** ALCS anvender direkte såning i nedvisnet sennep og er derfor følsom overfor f.eks. gamle spor i marken. Endvidere placeres frøet i relativt våd jord, da etableringen sker ved én overkørsel. En forudgående overfladeharvning vil derfor kunne forbedre såbedet væsentligt, såfremt dette kan ske uden gene fra afgrøderester.

Billede 1: Sukkerroernes dybe hovedrødder vokser i regnormegange, hvilket her illustreres ved hjælp af blåfarvningsteknikken. Roen på billedet er placeret direkte i jord, som ikke har modtaget dyb jordbehandling i tre år. Den er derfor meget kompakt, hvilket giver en dårlig farvning af overjorden. Der er dog relativt meget farve i underjorden som følge af strømninger i blandt andet regnormegange. Bemærk endvidere at roelegemet former sig efter jorden samt sidder højt i den kompakte jord.

Dernæst er det ønskeligt at lave en samlet økonomiberegning, men dette vil næppe være muligt på nuværende tidspunkt, da der for visse af jordbearbejdningsmetoder kun foreligger et spinkelt datamateriale. Korrektheden af afgivelsen af karaktererne i tabel 1 kan selvfølgelig debatteres, og der er jordbearbejdningsmetoder, som ikke er medtaget i tabellen. Karaktererne er en skønnet værdi, hvor hovedformålet er at rangere metoderne i forhold til hinanden. I nogle tilfælde er der nok for lidt baggrundsviden, til at underbygge karaktergivningen og tabellen skal derfor først og fremmest ses som et diskussionsoplæg.

Metode A (sen efterårsplojning) er den metode, der i dag er mest udbredt på lerjord. De største fordele ved metoden er,

at jorden bliver løsnet godt op i pløjelaget og at vind og vejr efterfølgende sørger for en yderligere svækkelse og fragmentering af den øverste del af overjorden. Derimod er det en ulempe at pløjningen oftest sker under våde forhold med risiko for pakningsskader, og metoden er hård ved regnorme. Blåfarvningsstudier viser, at man ikke kan være sikker på, at større aggregater nedbrydes, og ved efterfølgende færdsel i foråret er der risiko for genpakning, der videre medfører, at rødder ikke gennemvokser de store jordklumper, hvorved næringsstofforsyningen forringes. I varme vintre er der dernæst risiko for at næringsstofferne i den pløjede jord mineraliseres og karakteren for denne metode er derfor ringere (2) end for de andre metoder.

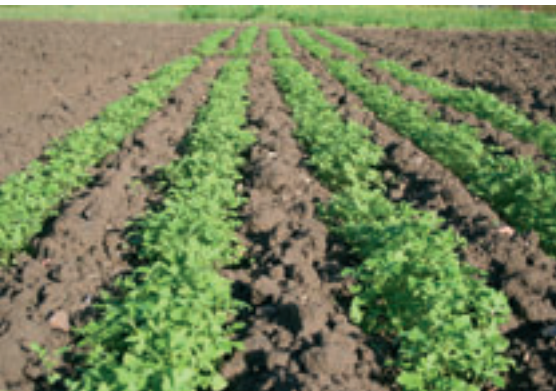
Hvis man vil være sikker på en efterafgrøde med et veludviklet rodnet, er metode B formodentligt den bedste. Her bearbejdes jorden i 10-20 cm dybde i august ved såning af gul sennep og man kan sammenligne metoden med etablering af raps. Som følge af det veludviklede rodnet, må det forventes, at efterafgrøden effektivt opsamlere næringsstoffer (billede 2) og har den relativt bedste effekt overfor nematoder blandt de sammenlignede metoder. Som alternativ til traditionel plov, kan der f.eks. anvendes en Ecomat-plov (se sidste nummer af Sukkerroe-nyt). Metode B må forventes at være relativt skadelig overfor regnorme og en anden ulempe er, at der kan blive problemer med at etablere såbed til roer, hvis efterafgrøden bliver for kraftig. I NETE-projektet har der i de sidste par år været forsøg med kamdyrkning, og en af metoderne har været at anlægge kammene i efteråret (metode C). Hvis metoden skal fungere optimalt, er det nødvendigt at pløje allerede i august og samtidig etablere efterafgrøder mellem kammene (billede 3). Metoden har en række fordele og har fået karakteren 1 eller 2 i seks tilfælde (tabel 1). Der er imidlertid uvist om metoden er velegnet til reduktion af bestanden af roecystenematoder, da det vil være en fordel for det følgende såbed til roer, hvis der ikke er efterafgrøder på kammene. Metoden er

Billede 2. Efterafgrøden i venstre halvdel af billedet er placeret ved en overfladisk behandling af stubben, mens efterafgrøden i billedets højre halvdel er placeret i pløjjord. Placering i pløjjord giver en kraftigere vækst som følge af større tilgængelighed af næringsstoffer.

ret arbejdskrævende i august, og vil derfor måske ikke være optimal på mange bedrifter. Metode B og C baserer sig begge på pløjning i august, hvor det forventes, at jorden generelt er relativt tør. Der vil dog være år, hvor dette ikke er tilfældet og kravet om minimal bearbejdning af våd jord, kan således ikke opfyldes.

Minimal partiel jordbearbejdning ved anvendelse af ALCS indgår som metode D i tabellen. Princippet i denne metode er, at roerne etableres ved én overkørsel i nedvisnet sennep, og at der samtidig sker en bearbejdning under roerækken med en specialudviklet tand (billede 4). Fordelen er, at der kan sås tidligt og med lille arbejdsindsats. Endvidere sker der kun dyb bearbejdning i en del af jorden, således at metoden er skånsom overfor regnorme og den eksisterende jordstruktur. I de tilfælde, hvor jorden ikke har modtaget dyb bearbejdning i de foregående år, vil jorden dog være så sammenhængende, at hele jordprofilen påvirkes, og der vil kunne ske uhensigtsmæssige sprækkedannelser i stedet for en generel svækkelse af jorden under roerækken (billede 5). Princippet med én overkørsel har endvidere den svaghed, at frøene i visse tilfælde placeres i for våd jord. En forbedring af ALCS-teknikken vil således nok kræve, at der forud sker en let overfladehævning. Endvidere er

Billede 3. Kamme med efterafgrøder i "dalene". Kammene blev sat op i pløjjord, som ellers ikke havde været pløjet i fire år. Der var derfor mange store knolde, så kammene er ikke så pæne. Det forventes dog, at frost og udtørring vil fragmentere knolde og sammenklumpninger, og endvidere vil det være muligt at så tidligere i kammen/jordvolden end i flad jord, da kammen hurtigere bliver tør.

der med den eksisterende harve for dårlig udjævning og genpakning af jorden efter tandens opbrydning af jorden og foreløbig får ALCS-teknikken altså en dårlig karakter (5) med hensyn til kvaliteten af såbedet. Den sidste metode i tabellen (metode E) er i et vist omfang en videreudvikling af ALCS-teknikken, idet der også her kun foretages jordbehandling, hvor roerækkerne skal være. Idéen er at svække jorden under tørre forhold sidst i september eller først i oktober og på en måde, så efterafgrøden skånes mest muligt (billede 6-7). Princippet har tidligere været afprøvet ved at bruge ALCS-tanden i efteråret, men disse forsøg er af praktiske årsager ikke blevet fuldt gennemført. ALCS-tanden i 25

Billede 4. Med ALCS-harven etableres roerne ved én overkørsel i en nedvisnet efterafgrøde.

cm dybde, der er anvendt i forsøgspraksis til nu, laver formodentlig relativt meget skade i en efterafgrøde, og den ønskede fragmentering af jordklumperne vil ikke kunne opnås, da ALCS-tanden er designet til at rive mindst muligt op i jorden. I stedet vil en almindelig harvetand eller eventuelt nogle små tallerkner være anvendelige, og eventuelt kan behandlingen udføres flere gange. I foråret er det tanken, at der også kun sker jordbehandling, hvor roerækkerne skal være, så problemer med afgrøderster undgås. Det er derfor nødvendigt at roerækkerne placeres planlægges ved den første harvning i efteråret. En svaghed ved metoden er måske, at efterafgrøderne fjernes relativt tidligt, der hvor roerækkerne skal være. Herved reduceres den periode, hvor cystenematoderne bringes til klækning. Da den største virkning af resistent sennep imidlertid ligger i varme perioder og mens sennepsplanterne er på det vegetative stadie, er det ikke sikkert, at virkningen er væsentligt forskelligt fra de andre metoder i tabel 1.

En praktisk sammenligning af de forskellige jordbearbejdningsmetoder er forberedt, idet der på Alstedgaard og hos 3 forsøgsværter er anlagt striber med behandlingerne. Formålet

Billede 5. Ved brug af ALCS-tand i lerjord, som i længere tid ikke har været bearbejdet i dybden, er der risiko for u hensigtsmæssige sprækkedannelser samt at hele jordprofilen påvirkes.

Billede 6-7. Med partiel jordbehandling er det måske muligt at opnå de ønskede effekter. Billedet til venstre viser situationen lige efter kørsel med harvetand 22. september og billedet til højre er taget en måned senere. Der er tydeligvis behov for at smuldre jorden og tørre perioder i efteråret er ideelle til dette formål samtidig med, at efterafgrødens fordele bevarer.

med disse forsøg er endvidere at kvantificere effekten af efterafgrøderne, og der er derfor for hver af metoderne striber både med og uden efterafgrøder (gul sennep).

Jordbearbejdning på lettere jorde

På lettere jorde kan det lade sig gøre at lave den grovere jordbehandling i foråret, og der er derfor flere muligheder end på lerjord. I relation til ALCS-princippet ser situationen også anderledes ud, idet tanden her svækker jorden uden at der sker sprækkedannelse eller lokal pakning, og samtidig har fremspiringen i forsøgene været god. Der er forsøgsmæssig dokumentation for, at metoden her er anvendelig til at løsne jorden med et positivt merudbytte til følge. Metoden er i 2006 også blevet afprøvet i tyske forsøg hos Nordzucker og forventningerne er så positive, at firmaet Schmotzer har produceret en prototype af en "ALCS" maskine (billede 8). De tyske forsøg er generelt udført på lettere ikke-aggregatdannede jorde og i marker, hvor der har været en kraftig efterafgrøde, idet tyskerne normalt gøder efterafgrøderne. Forud for såning af roerne har det derfor været nødvendigt at nedmulde efterafgrøden ved at harve i 10-15 cm dybde.

Billede 8. Det tyske firma Schmotzer har bygget en "ALCS"-harve. Harven er i 2006 afprøvet i tyske forsøg. I modsætning til Alstedgaards ALCS-harve er det med Schmotzer-versionen ikke muligt at placere gødning i forbindelse med såning. Billedet er taget af Brian Bacher Pedersen ved roehøstdemonstration i Seligenstadt i Tyskland.

Tilsvarende er erfaringerne med kamdyrkning i danske og tyske forsøg også generelt gode, idet det er nemmere at forme samt pakke kammen korrekt i lettere jorde. Det er dog stadig uafklaret, om kamdyrkning giver stabile udbytter og om metoden er økonomisk rentabel.

Internationalt samarbejde

Alstedgaard udveksler i øvrigt løbende

erfaringer med blandt andet tyske kollegaer og i 2006 har der været anlagt forsøg i Sverige i samarbejde med SBU. I oktober var Alstedgaard vært for det årlige møde i IIRB's "Plant & Soil" arbejdsgruppe, hvor kollegaer fra flere europæiske lande deltog, og når resultaterne fra årets forsøg er gjort op, vil der ske erfaringsudveksling med blandt andet SBU, Nordzucker og Institut für Zuckerrübenforschung, Göttingen.

Roe systemer

Hylleberg leverer og servicerer Grimme Maxtron-roeoptagere til moderne roeavl.

Vi leverer og servicerer specialmaskiner til kartoffel- og roeavl samt til tørring, opbevaring og køling af kartofler, løg og gulerødder. Vores styrke er mangeårig erfaring i de tre produktgrupper. Kendetegnende for Hylleberg er knowhow og stor faglig ekspertise. Denne specialviden sikrer, at vort mobile serviceteam kan yde hurtig, tryk og sikker service overalt i landet, så de kostbare timer i sæsonen ikke spildes på ventetid og maskinproblemer.

- den direkte vej til specialisten

Hylleberg

Løvhegnet 9-11 · DK-8840 Rødkærsgade
Tlf. +45 8665 8499 · Fax +45 8665 8287
hylleberg@hylleberg.dk · www.hylleberg.dk

Roehøstdemonstration i Seligenstadt – Tyskland

Af Forsøgsleder
Brian Bacher
Pedersen

Den 11. oktober blev der afholdt roehøstdemonstration i Seligenstadt ved Würzburg, Sydtyskland. Det var "Verband Fränkischer Zuckerrübenbauer" (VFZ) der stod for arrangementet, som efterhånden er en 50 år gammel tradition. I udstillerteltet og på pladsen var omkring 90 udstillere, der i løbet af dagen blev besøgt af ca. 8.000 mennesker fra 15 forskellige lande.

Holmers nye Terra Dos T3 kan både leveres med kitskær og drevne oppelthjul. I forhold til den tidligere version af Terra Dos har maskinen fået større tank og mindre venderadius. Knækstyringen er nu øget til 30°. Oppelthjulene er bedre end kitskær, til at få spidser med op af jorden, mens ekstreme vejrforhold klares bedre af kitskær end oppelthjul.

Dagen startede med en god portion Franconian 'Bonde-morgenmad', så bunden var lagt til en begivenhedsrig dag. Efter morgenmaden blev der holdt seks faglige indlæg i den gamle staklade for over 700

tilhørere. Emnet var: "Alt inden for sukker – roer med fremtid" med indgangsvinklerne: Politik, landbrug, forædling, sukkerøkonomi og lederskab.

Efter de faglige indlæg blev maskinerne præsenteret, hvorefter de kørte ud i marken og demonstrerede, hvad de kunne. Optageforholdene var gode, og solen skinnede fra en skyfri himmel. Jorden faldt let fra roerne, så fabrikanterne kunne vise deres maskiner fra den bedste side. Der var lidt forskel på hvor mange spidser, der blev taget med op, men generelt leverede alle optagere et flot stykke arbejde. Der var stor interesse for optagerne fra Kleine, Tim Thyregod, Grimme og Matrot, men særlig stor var opmærksomheden omkring den 9 rækkede Ropa euro Tiger og den nye Holmer Terra Dos T3, der både blev demonstreret med kitskær og drevne oppelthjul.

Ropa euro Tiger med 9 rækker. Maskinen forventes hovedsageligt at skulle sælges til Østeuropa og Asien. Bortset fra optagerenheden er maskinen den samme som kendes med 6 rækker. Maskinen er nu fuldhydraulisk og lettere at manøvrere, da knækstyringen er øget til 30° mod tidligere 15°.

Fra de fleste optagere blev roerne transporteret til roekulerne af traktor og vogn. Her var det hovedsagelig elevatorvognene, Kleine LS 18 II og

Ca. 8.000 gæster besøgte de 90 udstillere på roehøstdemonstrationen i Seligenstadt.

Hawe-Wester RUW 4000, der tiltrak tilskuernes opmærksomhed.

Tre selvkørende renselæssere, Ropa euro Mause, Kleine RL 200 SF og Gebo SRL 300 WR kunne ses i funktion. Den nye Thyregod TR 8 renselæsser var også med. Den er opbygget, så en højtipvogn kan læsse roerne direkte i den 22 m³ store buffertank. Det var svært at vurdere renselæssernes egenskaber til at rense roer, da der ikke var ret meget jord på roerne.

Udstyr til dækning af roekuler blev løbende demonstreret. Tildækning og afdækning foregik med en minimal indsats af manuelt arbejde.

Ud på eftermiddagen blev der præsenteret forskellige systemer til pløjefri såning direkte efter roehøst. Ligesom roeoptagerne blev disse maskiner demonstreret i marken efter præsentationen. Demonstrationen var veltilrettelagt og såvel udstillere som gæster var godt tilfredse med arrangementet.

Kuledækning kan klares næsten uden at skulle ud af traktoren.

Gebo SRL 300 WR selvkørende renselæsser.

Maskinernes tryk på jorden og jordens efterfølgende pakningsgrad måles.

Kleine LS 18-II er en elevatorvogn på 28m³ med en lasteevne på 18 tons, men den har kun en aksel.

Pæne roer, hvor spidserne ikke er knækket af, blev især leveret af de maskiner, der kører med oppel hjul.

Emner som rodudvikling og jordens vandgennemtrængningsevne kommer der mere og mere fokus på i store dele af Europa.

Danisco tilbyder kontrakt på 30.000 tons industrisukker til 2007

- pris 175 kr pr. ton roer (16 %) + normale brancheaftaletillæg bortset fra fragttilskud

Af Klaus Sørensen

I den nye "Sukkermarkedsordning" er der åbnet mulighed for at sælge "industrisukker" til non-food produktion i EU som f.eks. produktion af enzymer, farmaceutiske produkter mv. Industrisukker er sukker, der er produceret udover den normale kvotemængde, hvor der kan være tale om normalt overskudssukker (tidligere C-sukker), men det kan også være sukker, der er kontraheret direkte med dyrkeren. Industrisukker og roerne hertil er ikke underlagt nogen sikring i form af en

mindstepris eller referencepris. Dansk industrisukker er på markedet ikke alene i konkurrence med andre producenters sukker, men i lige så høj grad med glukose produceret ud fra stivelse. Danisco Sugar har oplyst, at de har en mulighed for at afsætte industrisukker bl.a. i Danmark, og for at kunne sikre en stabil forsyning til kunderne vil der blive tilbudt kontrahering af industriroer forud for dyrkningssæsonen 2007. Brancheaftalen åbner mulighed for en sådan kontrahering, og Danske Sukkerroedyrkere og Danisco Sugar er enige om, at dette kan være en ny mulighed

for dyrkerne, men det skal naturligvis baseres på den enkelte dyrkers vurdering, hvorvidt dette er attraktivt for den enkelte bedrift.

Danisco Sugar vil udsende information om kontraheringen medio december, hvor de enkelte kontrakt detaljer for 2007 vil fremgå.

Danisco Sugar forventer at kunne tilbyde en basisroepriis på 175 kr pr. ton industriroer (16 %), hvortil tillægges normale brancheaftaletillæg bortset fra fragttilskud. Den udbudte mængde vil udgøre op til 30.000 tons sukker. ■

Prisen på overskudsroer til industrisukker 2006 fastsat til 180 kr pr. ton

Af Klaus Sørensen

Med den nye markedsordning er det i praksis ikke længere muligt at sælge overskudssukker (tidligere C-sukker) på verdensmarkedet.

Dyrkeren har således kun to muligheder:

- enten overføres det overskydende sukker til året efter, hvor det indgår som dyrkerens først producerede sukker, hvorved dyrkerens kontrakt for dette år reduceres tilsvarende.

- eller det sælges til Danisco som industrisukker, såfremt Danisco ønsker at aftage det. For levering fra 100 – 110% af kontraktmængden afgør dyrkeren selv, om han vil sælge, mens dyrkeren ikke kan afvise et salg for sukker udover 110 %.

Danske Sukkerroedyrkere og Danisco har for overskudssukker fra 2006-kampagnen, som skal sælges som industrisukker, aftalt en pris på 180 kr pr. ton roer (16%), hvortil tillægges normale brancheaftale-

tillæg bortset fra fragttilskud.

Det er op til hver enkelt dyrker at afgøre, om man ønsker at gøre brug af dette tilbud (fra 100-110 %). Mange forhold kan spille ind, herunder DB i den alternative afgrøde, som i stedet skal dyrkes på arealet, såfremt man vælger at overføre sukkeret til året efter.

Danisco vil inden længe spørge hver enkelt dyrker om, hvor stor en procentdel man ønsker at overføre til året efter. ■

Overført 10.000 tons C-sukker fra 2005 til 2006

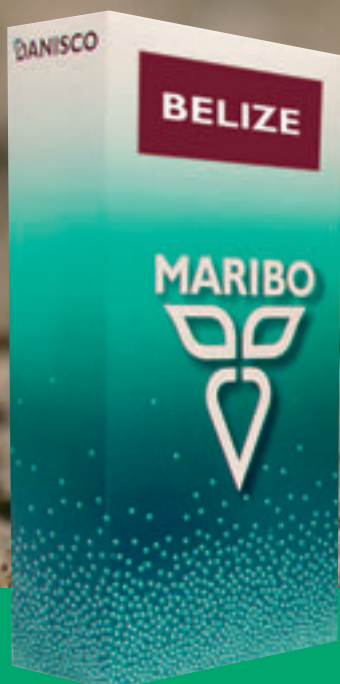
Af Klaus Sørensen

Danske Sukkerroedyrkere og Danisco har aftalt at overføre 10.000 tons C-sukker fra 2005-kampagnen til 2006-kampagnen. Dette er sket med henblik på at sikre en opfyldelse af kvoten her i 2006. Helt ekstraordinært, pga. en overgangs-

bestemmelse til den nye sukkerordning, kunne denne beslutning tages helt frem til udgangen af oktober 2006, og vi vurderede på det tidspunkt, at der var (er) en risiko for, at kvoten ikke opfyldes.

Hvis der bliver behov for de 10.000 tons til at opfylde kvoten, vil roerne blive afregnet som kvoteroer i 2006-kampagnen. Hvis

der ikke er behov herfor, vil roerne blive afregnet til dyrkerne med den aftalte pris på industriroer for 2006-kampagnen på 180 kr pr. ton roer (16 %) plus normale brancheaftaletillæg bortset fra fragttilskud. Overførslen vil fremgå af Roeopgørelse 2 vedr. 2005-kampagnen, som tilsendes dyrkerne i december 2006. ■

maribo.com

Til danske
dyrkningsforhold

➔ BELIZE - det sikre valg

- God frøkvalitet
- Let at dyrke
- Let at tage op
- Velegnet til direkte levering
- Sikker økonomi

Med MARIBO-sorterne får du en god start!

DANISCO

Danisco Seed · Højbygårdvej 31 · DK-4960 Holeby
Tel: +45 5460 6031 · Fax: +45 5460 7068
www.maribo.com · daniscoseed@danisco.com

Frø af bedste kvalitet

Sejlads med pram fra Assens til Nakskov – en realitet fra 2007

Af gdr. Henrik Terp
Bestyrelsesmedlem i Foreningen af Sukkerroedyrkere til Assens Sukkerfabrik og formand for arbejdsgruppen

Vi har siden, vi meldte ud om vore planer om etablering af et samarbejde om sejlads af roerne med pram fra Assens til Nakskov, fået en utrolig god opbakning og mange positive tilkendegivelser. Jeg er derfor særdeles glad for at kunne oplyse, at samarbejdet nu er en realitet og sættes i søen med virkning fra 2007 kampagnen.

I sidste nummer af Sukkerroe-Nyt (september 2006) informerede jeg om planerne, og herefter udsendte vi et informationsbrev til alle dyrkerne vest for Storebælt, hvor de samtidig blev inviteret til et informationsmøde den 3. oktober 2006 i Vissenbjerg.

Her fik vi en klar tilkendegivelse af, at der var stor interesse for projektet, idet ca. 450 dyrkere mødte frem for at høre nærmere om planerne.

Udover undertegnede, som informerede nærmere om selve projektet, var der indlæg ved vores forenings sekretær, advokat Horn Andersen, om de juridiske aspekter ved selskabsdannelsen samt ved revisionschef Lars Bach Andersen fra LandboFyn.

Lars Bach Andersen fremlagde bl.a. DB-kalkuler for 2007 til 2009, og heraf fremgår, at roerne i 2007 – med transport pr. pram – er en ganske god forretning sammenlignet med alternative afgrøder. Det skyldes bl.a. det ekstra fragttilskud, som ydes i 2007. Det er også interessant at se på kalkulen for 2009, hvor prisfaldet er slået helt igennem. Kalkulen viser, at det for mange fortsat kan være en fordel i 2009 at dyrke sukkerroer. *Kalkulerne kan hentes på LandboFyns hjemmeside: www.landbofyn.dk.*

506 dyrkere tilmeldt

Ved deadline for tilmelding midt i oktober havde 506 dyrkere tilmeldt sig projektet. Dyrkerne repræsenterer en samlet kontraktmængde på 53.625 tons polsukker, svarende til ca. 315.000 tons rene roer.

Hertil kommer yderligere nogle dyrkere med ca. 500 tons polsukker, som tilmeldte sig efter deadline. Disse dyrkere var oprindeligt sat på en venteliste, da vi kun har budgetteret ud fra en roemængde på

250.000 – 300.000 tons snavsede roer. Da der er tale om en lille roemængde og for at fjerne usikkerheden for disse dyrkere, har vi efterfølgende besluttet at tage dem med ind på selve listen over tilmeldinger.

De 53.625 tons polsukker repræsenterer den fulde kontraktmængde, men da vi forventer, at en del dyrkere vil have en overskydende produktion her i 2006, som skal overføres til 2007, vil deres kontrakter og dermed den faktiske roemængde fra de 506 dyrkere blive mindre end de 315.000 tons. Samtidig kan en eventuel kvotereduktion for 2007 også få en indvirkning. Disse forhold har vi et langt bedre overblik over i begyndelsen af 2007.

Etablering af et A/S og et I/S

Næste skridt består nu i, at vi skal have etableret et aktieselskab (A/S), som skal indeholde alt arbejdet med styring af selskabet, herunder bl.a. optagning, transport med vognmænd og sejlads med pram.

Herudover skal der også etableres et interessentskab (I/S), som er bindeledet

Revisionschef Lars Bach Andersen, LandboFyn fremlagde på mødet i Vissenbjerg DB-kalkuler, som viser, at det for mange fortsat kan være en fordel at dyrke roer i 2009, hvor prisfaldet er slået helt igennem.

Ca. 450 interesserede dyrkere var mødt frem til orienteringsmødet i Vissenbjerg den 3. oktober. Efterfølgende har mere end 500 dyrkere med over 300.000 tons roer tilmeldt sig samarbejdet, så grundlaget nu er på plads for en igangsættelse af projektet.

mellem dyrkerne og Danisco. I/S'et samler dyrkernes leveringskontrakter under ét i forhold til Danisco, hvilket er nødvendigt for at kunne foretage den fælles levering af roerne. Det er ikke muligt at benytte A/S'et i kontrakttegningen med Danisco, idet et aktieselskab ikke giver Danisco samme sikkerhed for udeståender, som et interessentskab – i aktieselskabet hæfter man kun med den indskudte aktiekapital. I Brancheaftalen er det derfor angivet, at et dyrkerfællesskab skal etableres i form af et I/S. Selve etableringen heraf skal ske senest den 15. januar, hvilket vi får på plads i samarbejde med Danisco, som skal have registreret ændringerne i deres system.

Da I/S'et ikke egner sig som selskabsform for selve driften og aktiviteterne i samarbejdet, er det, som nævnt ovenfor, også nødvendigt at etablere et aktieselskab. Det giver selvfølgelig lidt ekstra arbejde, når vi skal arbejde med to selskabsformer, men udfordringerne er dog ikke større, end de kan løses.

Aktietegning og foreløbig stiftelse i december

Det er planen, at vi i første halvdel af december udsender en opkrævning til alle de tilmeldte dyrkere på grundbeløbet

på 2.000 kr, som alle som minimum skal indskyde i aktiekapital. I samme forbindelse er det planen at sende en tilmeldingsliste til bestilling af roefrø.

I begyndelsen af december vil vi samtidig etablere et midlertidigt aktieselskab med en foreløbig bestyrelse bestående af medlemmer fra dyrkerforeningens bestyrelse.

Årsagen hertil er ganske enkelt, at det er væsentligt, at vi snarest muligt får etableret aktieselskabet, så det videre arbejde kan komme i gang. Aktieselskabets første opgave bliver at ansætte en kompetent direktør, som skal stå for hele det praktiske og administrative arbejde. Bl.a. skal direktøren lave aftaler med maskinstationer og vognmænd om optagning og transport af roerne til havnen i Assens. Her er det f.eks. væsentligt hurtigt at få kontakt til maskinstationerne for at få aftaler om optagning, da nogle – set i lyset af det faldende roereale vest for Storebælt – kan have tanker om at afhænde deres roeoptyger.

Den foreløbige plan er, at etableringen af det endelige aktieselskab kan ske i forbindelse med dyrkerforeningens

generalforsamling den 28. februar 2007. Herefter vil den resterende del af aktiekapitalen blive opkrævet, hvilket sker i forhold til den tilmeldte kontraktmængde, som kendes eksakt på dette tidspunkt, idet muligheden for at handle og forpagte kontrakter til 2007 udløber den 15. januar.

Vi arbejder ud fra, at der skal etableres en samlet aktiekapital på 1,5 mio. kr, hvoraf ca. 1,0 mio. som nævnt opkræves i december. Aktierne vil blive udstedt til kurs 150.

Samarbejde med LandboFyn

Vi har undervejs haft en god kontakt til både LandboFyn og Patriotisk Selskab, som begge er kommet med gode indspil i forhold til bl.a. problematikken omkring selskabsdannelsen og økonomien i projektet. Vi har herefter haft samtaler med begge parter for at finde frem til, hvem der skal være vores fortsatte samarbejdspartner. Og her har såvel LandboFyn som Patriotisk Selskab meldt tilbage med yderst gennearbejdede og kompetente oplæg, hvor valget så i sidste ende er faldet på LandboFyn.

Det er hensigten, at direktøren for vores aktieselskab skal have kontor hos LandboFyn, hvor vedkommende skal have mulighed for at benytte deres administrative funktioner, som f.eks. økonomiafdelingen, samtidig med at vedkommende også får kollegaer og sparringspartnere i dagligdagen. Det bliver et spændende men også udfordrende job at skulle stå for opbygningen og administrationen af selskabet. Derfor ønsker vi også en hurtig etablering af aktieselskabet, så vi kan begynde ansættelsesproceduren.

Selvom 2006-kampagnen i skrivende stund endnu ikke er afsluttet, så er der ikke lang tid til næste sæson, så jo før vi kommer i gang med at få alle formaliteter og aftaler på plads jo bedre!

USA klar med sit første sukker fra GMO-roer

Af Klaus Sørensen

Verdensorganisationen af roe- og rørdyrkere (WABCG) afholdt i november 2006 bestyrelsesmøde i Hannover med deltagelse fra ca. 20 af organisationens medlemslande. På mødedagen var der adskillige indlæg, heraf bl.a. ved Duane Grant, som er landmand med sukkerroer i Idaho, USA. Duane Grant har samtidig en række tillidsposter bl.a. som næstformand for Snake River Sugar Company, dyrkertalsmand for Sugar Industry Biotech Council samt sæde i USDA Advisory Committee for Biotechnology.

Duane Grant er den første landmand i USA, som dyrker GMO-sukkerroer i storskalaforsøg på sit landbrug i Idaho. Selvom der fortsat er tale om en forsøgsmark, er det vel at mærke hensigten, at roerne skal indgå i den almindelige levering til sukkerfabrikken, hvor de efter planen i marts 2007 skal oparbejdes til sukker, som sælges sammen med sukker fra de almindelige roer til de traditionelle kunder.

Duane Grant oplyste, at den andels-ejede sukkerfabrik, Snake River Sugar Company, som aftager roerne, har informeret deres kunder om, at sukkeret fra 2007 kan stamme fra GMO-roer. De har kun modtaget en enkelt reaktion, som alene var af opklarende karakter. Duane Grant pegede på, at forbrugerne i USA har stor tillid til myndighedernes kontrol. Og med myndighedernes accept og godkendelse forventer han ingen reaktioner fra forbrugerne. I USA har man ikke den samme debat om en mulig risiko for miljøet og spredning af GMO-afgrøder i naturen, som man har i Europa.

Det er planen, at dyrkningen af GMO-roer fortsætter i storskalaforsøg i 2007. Duane Grant forventede, at GMO-roerne allerede fra 2008 kommer på den almindelige sortliste, så GMO-roerne bliver tilgængelige for alle interesserede dyrkere.

Indtil nu er der tale om GMO-roer med Roundup resistens. I forsøgene har man regnet sig frem til, at der ligger en økonomisk gevinst for dyrkerne i størrelsesorden 100 – 200 US\$ pr. acre svarende til 1.500 – 3.000 kr pr. ha. Dette skal dog ses i lyset af, at man i f.eks. Idaho har et noget kraftigere ukrudtstryk og således også et større forbrug af pesticider og mekanisk jordbearbejdning, end vi normalt kender fra Danmark. Duane Grant understregede, at GMO-roen således både giver en økonomisk gevinst for landmanden og en gevinst for miljøet

i form af et betydeligt lavere pesticidforbrug og en reduceret jordbehandling.

Duane Grant pegede afslutningsvist på, at Roundup resistens kun er en af mange muligheder ved brug af GMO teknikken. Teknikken kan bl.a. benyttes til en forbedring af Rizomania resistens, modstandsdygtighed mod tørke, bedre udnyttelse af gødning- og næringsstoffer samt modstandsdygtighed mod høj saltkoncentration.

På mødet deltog bl.a. også Molly N. Cline fra Monsanto, USA, og hun oplyste, at de forventer, at deres andel af gevinsten ved salg af Roundup resistente roesorter skal udgøre ca. 106 US\$ pr. unit (ca. 600 kr pr. unit). Monsanto har beregnet beløbet ud fra landmandens forventede merindtjening på ca. 1.500 kr pr. ha ved brug af Roundup resistente sorter. ■

Duane Grant, landmand og sukkerroedyrker fra Idaho i USA, informerede om, at GMO-roer fra 2006-kampagnen vil indgå i den almindelige sukkerproduktion. Sukker fra GMO-roer vil således være på markedet i USA fra marts 2007, og man forventer ingen særlige reaktioner fra forbrugere eller andre.

Vinderen over nematoder

JULIETTA

- Højt sukkerudbytte både med og uden nematoder
- Tolerant overfor nematoder og rizomania
- Meget høj renhed

KWS 150 år ••• KWS 150 år ••• KWS 150 år ••• KWS 150 år ••• KWS 150 år ••• KWS 150 år ••• KWS 150 år ••• KWS 150 år

www.kws.com
KWS SCANDINAVIA AB
din lokale roefrøkonsulent
Andreas Østergaard
Hullebækvej 22, 4800 Nykøbing F.
Tel./Fax: 54430198, Mobil: 21662544
E-Mail: a.oestergaard@kws.com

Det begynder med os.

USAs sukkerpolitik skal ændres i 2007

Af Anette Eckholdt,
freelancejournalist

USA støtter ikke direkte sukkerproducenterne, men beskytter til gengæld hjemmemarkedet. Ændringer er på vej, siger landbrugsminister.

Sukkeravlerne frygter, at politikerne efter et pres i WTO-forhandlingerne vil reducere markedsbeskyttelsen. Det er ikke en politik, der falder i god jord i USA. Sukkerroevlere i nord og sukkerrør dyrkere i syd synes at være enige om, at en øget import fra bl.a. Mellem- og Sydamerika

kan koste jobs. De hævder, at 150.000 jobs og en økonomi på 10 milliarder \$ er på spil.

Under besøget i USA, som finder sted umiddelbart før midtvejsvalgene i november, møder vi Minnesotas landbrugsminister; republikaneren Eugene Hugoson og han siger:

- Alle ved, at sukkerpolitikken skal ændres i USA i 2007, men ikke alle er enige om, hvor alvorligt det bliver. Jeg synes, vi skal glæde os over, at sydamerikanerne bruger sukker til ethanol – det har bestemt ikke skadet sukkerproducenterne i USA, at efterspørgslen efter sukker til alternative formål stiger globalt.

En form for planøkonomi

Det er ikke fri, global handel, USAs

sukkerinteresser efterlyser. Tværtimod ønsker man Washingtons fortsatte beskyttelse af deres landbrugslov, som er til forhandling i 2007. Regeringen er i henhold til internationale aftaler bemyndiget til at acceptere bestemte mængder importsukker og efter nærmere regler pålægge told, så importprisen matcher det amerikanske omkostningsniveau. Nationens resterende sukkerbehov skal dækkes af amerikanske producenter, hvad enten det sker basis sukkeroer mod nord eller sukkerrør mod syd. Overskrides kvoterne, udløses en medansvarsafgift - og det har reelt medført, at staten har tjent på ordningen, om end ikke meget. Og samtidig har de amerikanske forbrugere været sikret en sukkerpris på 43 cent mod 58 cent i EU og 77 cent i Japan. ■

USAs sukkerskål i nord

Af Anette Eckholdt, freelancejournalist

Staten Minnesota har cirka 200.000 ha med sukkerroer og bærer sammen med nabostaten North Dakota med andre godt 100.000 ha betegnelsen USAs sukkerskål.

Industrien i de to stater tegner sig for en omsætning på fem milliarder \$, eller knap 30 milliarder kr., fordelt på syv andelsfabrikker. En af dem er sukkerfabrikken Southern Minnesota Beet Sugar Cooperative (SMBSC), hvor John Richmond har været direktør gennem de seneste fem år. SMBSC ejer også to anlæg, som ikke drives som andelsvirksomheder i Californien.

Under et besøg på fabrikken midt i kampagnen d. 4. oktober fortæller han, at SMBSC blev indviet som New Generations Cooperative i 1975. Det begyndte med 300 avlere og medlemmer samt 55.018 andelsbeviser - og en dagskapacitet på

6.500 ton roer. Flere fabriksmoderniseringer og udvidelser senere kan der nu forarbejdes op til 15-16.000 ton i døgnet. Fabrikken er effektiviseret, så sukkerspillet i melassen er minimeret.

Der er tilført kapital, så der i dag er 119.259 andelsbeviser, hver med en ret til levering af en bestemt mængde roer.

- Ét andelsbevis svarer til roer fra én acre eller ca. 0,4 ha, og andelsbeviserne kan

Sukkeret fra sukkerroerne i nord produceres på andelsfabrikker. Den aktuelle roepris ligger på 260 kr pr. ton roer med 16,3 pct. sukkerindhold.

handles mellem avlerne. Priserne svinger meget og kan ligge mellem 0 og 1.500\$ (8.850 kr.), forklarer John Richmond, som dog ikke vil afsløre den aktuelle pris. Ligesom han heller ikke vil oplyse den aktuelle afregningspris.

Det betyder, at fabrikken forarbejder roer fra knap 120.000 acres eller 48.500 ha.

- Afregningspriserne, som bygger på mængde, sukkerudbytte og renhed varierer også meget. De kan ligge fra 7 \$ til 40 \$ pr. amerikansk ton (mellem 45 kr. og 260 kr. pr. 1.000 kg.). På grund af orkanen Kathrina i syd blev priserne ekstremt høje sidste år, røber han dog.

Nye andelstanker

I 1972 fik medlemmerne af Syd Minnesotas Sukkerroevlerforening orientering om, at dens hidtidige aftager af deres avl ikke længere var køber. I stedet for at lægge sædskiftet om besluttede landmændene at etablere deres egen andelssukkerfabrik, som stod klar til kampagnen i 1975. Det blev starten til New Generations Cooperative (NGC).

Der blev i medlemshvervekampagnen slået på, at en sådan virksomhed på mange måder ville være et aktiv for egnen. Her ville der være jobs til veluddannede unge. Området ville ikke blive affolket. Som

navnet siger, adskiller den ny generations andelsselskaber sig fra de traditionelle. Hovedidéen er, at landmanden ikke blot forpligter sig til at levere til selskabet, men også skal skyde penge ind i virksomheden. Et evt. overskud fordeles i henhold til andelsbeviset.

Mens andre New Generation Cooperatives har pillet ved de oprindelige vedtægter, typisk for at få privat kapital ind, følger MSSBC stort set det gamle koncept. Eneste ændring er, at man har åbnet for eksterne bestyrelsesmedlemmer, men med klar respekt for, at landmændene skal have det afgørende ord. John Richmond fortæller om en bestyrelse på 15 landmænd, 12 avlere, en jurist og to tidligere adm. direktører, den ene med erfaring fra sukkerbranchen. Det virker godt for os, siger han - uden at ville gøre sig til talsmand for, at andre andelsvirksomheder skal følge samme vej.

11 måneder om året

SMBSC starter sukkerfabrikken op i starten af september. Fabrikken, som beskæftiger 260 hele året og yderligere 450 i kampagnen, kører 24 timer i døgnet, syv dage om ugen og laver sukker 11 måneder af året er af afgørende samfunds betydning for et tyndt befolket område ude midt på prærien et par timers kørsel fra Minnesotas hovedstad Minneapolis.

Anlægget dækker én kvadratkilometer (1,6 x 1,6 km.) - bl.a. beslaglægger laguner til spildevand mange hektar. Fra april til oktober sker der udvanding fra lagunerne på en række landmænds marker i området.

Avlerne, som alle bor inden for en radius af 100 km fra fabrikken, står selv for optagning af roer, mens sukkerfabrikken står for afhentning af roer. En del af roerne samles på pladser, som ligger op til 60 km fra fabrikken. Da snittekapaciteten overstiger kogekapaciteten på fabrikken opbevares en del snittede roer i store tanke.

Sukkerafsætningen blev i 2004 overdraget til Cargill, som er en stor international udbyder af foder, fødevarer og rådgivning i 63 lande. Biprodukterne pulp og melasse sælges såvel i USA som ud af Mississippi ved Den Mexicanske Golf til eksportmarkeder i Europa og Japan. Det sker gennem Midwest Agri-Commodities, som ejes af en række andelsselskaber i Midtvesten.

På spørgsmålet om, hvorvidt SMBSC ikke kan lave bioethanol af roerne, hvis politikerne slækker på markedsbeskyttelsen, svares der kontant, at det vil være uøkonomisk, idet ethanol på basis majs koster cirka én \$ pr. gallon og vil stå i 2,50\$ for roer.

260 kr. pr. 1.000 kg

Da direktøren for SMBSC, John Richmond ikke ville afsløre afregningspriser for os, opsøgte vi bestyrelsesmedlem Neil Rudiin midt i høsten. Han driver knap 6.000 acres eller godt 2.400 ha sammen med fire brødre. De ejer hver en femtedel og kører forretningen i driftsfællesskab, hvor de udnytter hinandens kvalifikationer bedst muligt. Neil er for eksempel uddannet agronom og bedst til køb og salg.

- Vi dyrker sukkerroer i fem-årig rotation og har i omkring 400 ha med sukkerroer. Derudover dyrker vi majs, soja samt bønner og majs til konsum, fortæller Neil Rudiin og

understreger, at sukkerroerne set over flere år er en god forretning. I år høster familien Rudiin knap 9,5 ton pr. ha, sukkerprocenten er 16,3 og de giver foreløbig i gennemsnit 260 kr. pr. 1.000 kg. Lige som en del andre sukkerroevlere i Midtvest bruger Rudiin billig mexicansk arbejdskraft til at håndluge roerne én enkelt gang, og lige som mange andre landmænd længes han efter en GM-roe, som er resistent over for Roundup. Hovedparten af majs og sojaen i Minnesota er allerede i dag GM-afgrøder og landmændene oplever kun fordele ved den nye teknologi – også selvom såsæden er noget dyrere end den konventionelle.

Sukker i syd

Af Anette Eckholdt, freelancejournalist

I USA dyrkes sukkerrør i staterne Louisiana, Florida og Texas – alene i Louisiana på cirka 180.000 ha. fordelt på 695 gårde. Vi besøgte en avler og en fabrik nær New Orleans.

Lula Sukkermøller, Louisiana, producerer dagligt sukker på basis af 8.500 ton sukkerrør i sæsonen fra sidst i september til jul. Den daglige produktion er 820 tons råsukker, som efterfølgende skal raffineres. Selskabets anden mølle ligger i Westfield. Her behandles dagligt 10.700 ton sukkerrør og produceres 1.250 ton sukker. Tilsammen står de to familieejede møller således for 12 procent af Louisianas sukkerproduktion. Familien dyrker selv 10.000 ha med sukkerrør.

- I Louisiana produceres i gennemsnit 7,5 ton sukker pr. ha sukkerrør hertil kommer cirka 24 liter sukkermelasse. Oftest ejer

sukkeravleren jorden. Hvor der lejes, betales sædvanligvis en sjettedel af afregningen fra sukkermøllen til jordejeren. Sukkermøllen beregner sig 39 pct. af raffinereriprisen til sig selv. Møllen skal dække transport af sukkerrør fra mark til mølle, alle produktions- og lager omkostninger samt forestå salget, forklarer direktør på de to fabrikker, Daniel C. Mattingly.

Når sukkerrørene kommer til møllen, sker der vejning og prøvetagning før aflæsning i stakke, hvorfra afgrøden fodres til fabrikken 24 timer i døgnet syv dage om ugen. I sukkermøllen snittes og presses planten i en serie af møller, hvor produktet deles i en juiceekstrakt og en tørdel, der bruges som brændsel i fabrikkens egen damp- og elproduktion. Tørdelen kan også bruges til bl.a. fremstilling af papir, som råvare til fremstilling af byggematerialer og som liggeunderlag for dyr. Juicen filtreres og opvarmes til 100 grader og sukkeret separeres fra væsken. Tilbage bliver en filterkage, der udspred-

des som gødning. Efter inddampningen er sukkeret tilbage i form af sirup, der herefter koges ved lav temperatur under vakuum. Resultatet af denne proces bliver en blanding af sukkerkrystaller og melasse, som derefter centrifugeres. Herved skilles sukkeret fra den resterende melasse, og møllen har det færdige råsukker, der er en lagerfast vare, som enten kan gemmes eller sælges med det samme. - Med en investering på 100 millioner \$ kunne vi godt lave ethanol af sukkerrør her på fabrikken og dermed forlænge sæsonen, hvor fabrikken kører. Men vi mangler andre sorter af sukkerrør, som er mere velegnede til at lave ethanol af, hvis det skal komme på tale, siger Daniel C. Mattingly og fortsætter.

- Sukkerrør er en tropisk plante og jeg tror faktisk ikke, at amerikansk sukkerrør kan konkurrere med hverken majs eller brasiliansk sukkerrør til ethanol.

I Louisiana produceres i gennemsnit 7,5 ton sukker pr. ha sukkerrør

Sådan dyrkes sukkerrør

Sukkerrør kan høstes igen og igen, men af hensyn til udbyttet lægges marken om hvert fjerde-femte år. Tilplantningen sker typisk med plantemateriale fra egne marker, idet stænglerne kappes af ved roden og lægges i forlængelse af hinanden i rækker, som dækkes med jord. Fra hvert bladhjørne fremspirer herefter en ny plante med mange stængler. Når arbejdet udføres manuelt, rækker en acre med sukkerrør til plantning af cirka syv acre. Den metode er arbejdstung, så der er udviklet maskiner til at klare plantningen - men den metode koster ressourcer på anden vis, idet maskinerne ikke kan udnytte udplantningsmaterialet så godt, som det menneskelige øje formår. Her rækker stængler fra en acre kun til fire-fem acre ny kultur. Skal der implementeres ny sorter på bedriften, må der købes stængler til udplantning, og først et eller flere år senere kan en ny sort begynde at tage over for alvor. De marker, der skal tilplantes, ligger brak efter høsten i efteråret og til udplantningen i august - september. Peter Dufrense, som er sukkerrøravler, landboforeningsformand og bestyrelsesmedlem i Louisianas Sukkeravlssamslutning fortæller, at man i Louisiana har begået en stor fejl på fremavlssiden. For en halv snes år siden kom der en ny sukkerrørssort på markedet, der var så god, at den slog praktisk talt alle andre sorter ud, så den i dag dækker 90 procent af alle marker i staten. I dag er sorten ved at være udtjent, og afløserne er der ikke - og de kommer ikke af sig selv.

Høster i sol og regn

Den 39-årige Peter Dufrense er oprindeligt bydreng uden tilknytning til landbruget. I dag driver han 800 ha og sædskiftet er enkelt: Han dyrker sukkerrør, år efter år, efter år, efter år. Sådan har det været på egnen i mere end 100 år. Landbruget beskæftiger otte faste medarbejdere og yderligere fire, når der plantes og høstes. - Vi høster sukkerrør i oktober, november og december. Vi høster hver dag - uanset

om solen skinner eller det styrtregner. Sukkermøllen skal have løbende tilførsler og kan tørre våde sukkerrør uden nogen nævneværdig meromkostning, forklarer Peter Dufrense, da vi møder ham i marken under høstarbejdet.

Peter Dufrense skal i år høste knap 650 ha med én høstmaskine, der tager én række ad gangen og via en elevator lægger afgrøden op i en tipvogn. Herfra tippes den i 30 ton containere, som sukkermøllen stiller ud på marken. Hos Dufrense er der i høsttiden seks containere i fast cirkulation mellem markerne og møllen, som ligger 20 km væk på den anden side Mississippi.

- Vi høster omkring 75 ton pr. ha., heraf er ca. 10 procent rå sukker. Rå sukker koster i dag godt fem kroner pr. kg. Det er dobbelt så meget som i 2004. Der går 39 procent af afregningsprisen til drift af fabrikken m.v., mens landmanden får omkring tre kroner pr. kg., fortæller Peter Dufrense og fortsætter.

- Høstes 7,5 ton sukker pr. hektar, svarer det til cirka 22.500 kroner. Tages det i betragtning, at måske 20 pct. af jorden ikke kan høstes på grund af den særlige kulturfornyelse på marken, er der et brutto udbytte på cirka 18.000 kroner pr. ha.

Jord i sukkerområdet koster op til 30.000 kroner pr. ha. Der er ingen animalsk produktion på egnen, så al tilførsel af næring til jorden er handelsgødning. Der tilføres 135 kg N og 90 kg. P pr. ha. Gødningsprisen pr. ha er i 2006 kalkuleret til 800 kroner pr. ha.

Ukrudt er et betydeligt problem i sukkerrørsavl. Planterne lukker ikke rækkerne så godt, at ukrudtet kvæles, og der er ikke udviklet Roundup-ready sukkerrørssorter. Nogle steder er rust ved at udvikle sig til et problem, og så er der bora-billen, som ynder sukkerrør. Pesticidforbruget er dog moderat, idet der kun sprøjtes en gang eller to i sæsonen. Før høst tvangsmodes sukkerplanterne dog med kemikalier, som udbringes med fly.

Stor tilbagebetaling af B-afgift - udbetaling over to omgange

Af Klaus Sørensen

B-afgiften for B-roer fra 2005-kampagnen fastsættes normalt på denne tid af året, og en eventuel tilbagebetaling kommer til udbetaling ved Roeopgørelse 2 i december måned. Som følge af den store kvotereduktion samt høje verdensmarkedspris er der udsigt til en ekstraordinær stor tilbagebetaling. I år kommer den endelige opgørelse fra Kommissionen dog ikke før slutningen af februar 2007, idet der er tale om en endegyldig opgørelse, som ikke kan justeres næste år, da hele systemet er ændret efter sukkerreformen. Kommissionens foreløbige opgørelse viser, at dyrkerne skal have 124 kr tilbagebetalt pr. ton B-roer (16 %). Danske Sukkerroedyrkere og Danisco har aftalt, at dyrkerne får udbetalt et acountobeløb på 60 kr pr. ton B-roer (16 %) ved den kommende Roeopgørelse 2, og den resterende del udbetales i marts 2007, når den endelige opgørelse foreligger fra Kommissionen. ■

Stor efterbetaling i vente på C-roer fra 2005

Af Klaus Sørensen

Det seneste års høje verdensmarkedspris har sat sine spor på afregningen for C-roer fra 2005-kampagnen. Danisco har i en foreløbig opgørelse opgjort prisen til over 180 kr pr. ton C-roer (16 %). Der er således en stor efterbetaling i vente i forhold til den tidligere udbetalte acountopris på 110 kr pr. ton. ■

Kloden rundt

Af Erik Thiesen

Produktionen på verdensplan stiger med 8,8 millioner tons

Det er fortsat interessant at følge udviklingen på verdensmarkedet for sukker, selvom det ikke mere har så stor betydning rent prismæssigt for de danske sukkerproducenter, nu hvor man ikke mere kan eksportere C-sukker. Hvad sker der med produktionen i verden, og hvordan har priserne udviklet sig?

Produktionen forventes at blive 8,8 millioner tons større i markedsåret 2006/07 end året før. Dette er iøjnefaldende set i lyset af, at produktion i EU reduceres væsentligt som følge af den nye markedsordning.

Den store stigning skyldes et resultat af et udvidet areal med sukkerrør, større produktionsfaciliteter og bedre vejrforhold. De to hovedområder for vækststigningen er Sydamerika og Asien. I Sydamerika vil det ikke mindst afhænge af Brasiliens 2007/08 afgrøde, hvor det på nuværende tidspunkt er for tidligt at sige noget med sikkerhed.

Produktionen falder med 4,5 millioner tons i EU

I EU forventer man et fald i produktionen fra 21,1 millioner tons til 16,6 millioner tons i 2006/07. Efter Kommissionens forventninger kan produktionen falde til 12-13 millioner tons i 2009/10, mens eksporten forventes at falde fra 5-6 millioner tons til 0-1 millioner tons.

Disse forventninger er dog ret usikre, da der er mange ukendte faktorer.

Kommissionen håber på, at produktion og forbrug vil tilpasse sig, men gør den ikke det, har de magt til at foretage en kvotereduktion.

En af de ukendte faktorer, som er vanskeligt at forudsige, er importen af sukker til EU. Importen afhænger af, hvor meget produktionen udvides i LDC landene (de 50 fattigste ulande i verden), som får told og mængdemæssig fri adgang til EU's marked fra 2009.

Anden import kan også få betydning afhængig af forskellen mellem verdensmarkeds- og EU-priser samt udviklingen i fragtraterne. Ligeledes kan der blive tale om en større import efter 2008 fra ACP landene (ulande/ tidligere kolonilande som i en lang årrække har haft en kvotebaseret adgang til eksport af sukker til EU). Alt dette viser, at EU's sukkerproduktion går en vis usikkerhed i møde.

Egypten udvider produktionen af sukkerroer

I Afrika forventes en produktion på 10,7 millioner tons i 2006/07, en stigning på 2% fra året før. De største producentlande er Egypten, Kenya, Mauritius, Sudan og Sydafrika.

Egypten producerer 1,8 millioner tons, heraf kommer ca. 70 % fra sukkerrør. Men der satses på en stor udvidelse på sukkerroeoområdet, hvor man planlægger at bygge 5 nye fabrikker med en produktion på 125.000 tons sukker fra hver. Industrien oplyser, at det er lettere at producere sukker fra roer end fra rør, da roerne kræver mindre vand og er hurtigere at høste.

Kenya producerer lidt over 600.000 tons, hvilket er lidt mindre end forbruget. Produktionen er hovedsageligt ejet af staten, som dog ønsker et privatisere noget af den.

Mauritius har haft et fald i produktionen fra 621.000 tons til 451.000 tons, men landet vil dog kunne opfylde deres leverance til EU under ACP-aftalen. Man vil søge at omlægge produktionen til høj kvalitetsprodukter og produktion af ethanol. Mauritius er færd med en generel omlægning, hvor man i højere grad satser på turisme, så man er mindre afhængig af sukkerproduktion.

Sydafrika er meget afhængig af nedbørsforholdene. Kunstvanding er vanskeligt at etablere, da mange af deres sukkerrør dyrkes på bakker. Man forventer en normal produktion på 2,5 millioner tons.

Dyrkerorganisationen i Sydafrika presser industrien og staten til at opstarte nye

produktioner af ethanol og elektricitet. Stigende energibehov, med begrænsede ressourcer af forsyninger, sætter over hele verden til stadighed fokus på produktion af ethanol og elektricitet i forbindelse med sukkerfremstilling. Det er dog en betingelse, at der gives tilskud og garantier, for at det kan realiseres.

Nedpløjning af 16.200 ha med sukkerroer i USA

I Nord og Centralamerika forventes en stigning fra 18,2 til 19,9 millioner tons. Både **USA** og **Cuba** forventer større udbytter, mens **Mexico**s forhold er noget usikre.

I **USA** har American Crystal Sugar besluttet at 8 % af sukkerroearbejdet skal pløjes ned. Der er i alt tale om et areal på 16.200 ha. Årsagen er manglende kapacitet på sukkerfabrikkerne, som ikke har mulighed for at oparbejde hele roemængden. Fabrikkerne har ikke mulighed for at udvide kampagnen, idet de i forvejen kører næsten året rundt. I 2006 blev kampagnen indledt den 25. august, og man forventer først at slutte oparbejdningen af roerne i begyndelsen af juli 2007. Dette er muligt pga. af de lave temperaturer i området, hvor roerne kan opbevares i frossen tilstand helt frem til den 1. juli.

Når det i år har været nødvendigt med nedpløjning, skyldes det nogle ekstraordinære store udbytter på ca. 30 % over normalen.

Produktionen stiger med 3,7 millioner tons i Brasilien

På det sydamerikanske kontinent forventer **Brasilien** en stigning i produktionen til 31,5 millioner tons fra 27,8 millioner tons året før. **Argentina** har også øget produktionen fra 1,8 til 2,3 millioner tons.

Rekordproduktion i Asien

I Asien forventes en rekordproduktion på mere end 56 millioner tons, en stigning fra 47,2 sidste år og 41,4 millioner i 2004/05.

Indien kan presse produktionen op på 25 millioner tons, og det er kun nogle få år siden, de kun producerede 12 millioner tons. Dette skal dog ses i forhold til et fald fra over 20 millioner tons få år tidligere. Indiens produktion har således været igennem en gevaldig bølgedal men er nu højere end nogensinde før.

Thailand har ligeledes været meget svingende i deres produktion. Thailand har stor betydning for eksportmarkedet, da de er den næststørste eksportør af sukker efter Brasilien. I 2002/03 høstede de 73 millioner tons sukkerrør, året efter 47,8 millioner tons, og sidste år 47,7 millioner tons rør. Man forventer en stigning til 60 millioner tons i 2006/07, men man er meget afhængig af vejrforholdene.

De andre producenter i Asien, såsom **Kina, Pakistan, Indonesien, Filippinerne** og **Vietnam** har kun mindre udsving fra år til år.

Lille fald i Australien

I **Australien** forventer man et fald fra 6,8 til 5,7 millioner tons. Produktionen svinger en del på grund af cykloner og en del svampeangreb, som ikke kan bekæmpes. Regeringen arbejder med et ethanolprogram i større skala, hvilket kan medføre, at der bliver færre sukkerrør til sukker.

Verdensmarkedsprisen er faldet tilbage

En god målestok for udviklinger er, hvad der sker på New York børsen. Der er en daglig notering i US dollar med en angivelse af cent pr pund sukker.

Den var i meget lang tid stabil omkring 10 cent pr pund. I starten af 2006 steg den til omkring 19 cent, hvor ændringerne i EU måske var med til at skabe store forventninger. I dag er den faldet tilbage på 12 cent, og der er ikke umiddelbart udsigt til store ændringer. Som det også fremgår af ovenstående, er den mindre produktion i EU rigeligt erstattet af øget produktion andre steder i verden. Så de store forventninger disse steder er i øjeblikket gjort til skamme. ■

Datoer til kalenderen

Lokale generalforsamlinger

Nakskov

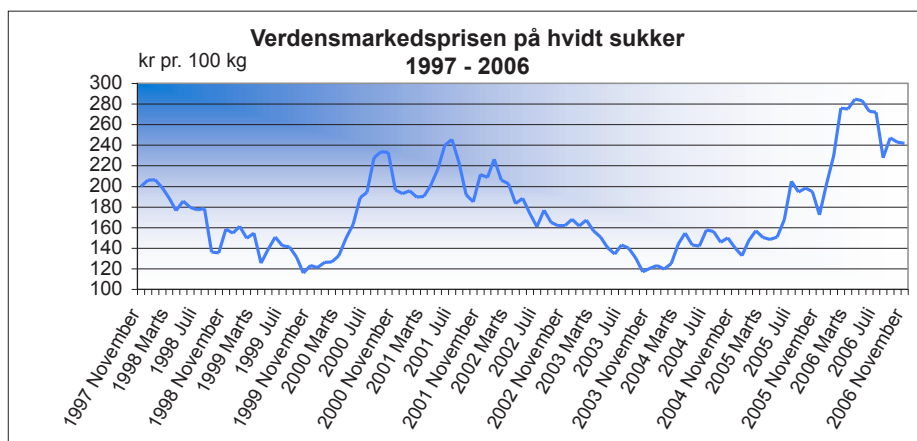
Mandag den 26. februar 2007

Nykøbing

Mandag den 19. februar 2007

Assens

Onsdag den 28. februar 2007

Af Jørn Ringberg Sørensen
- Ringberg Sørensen I/S
Balslev på Nordvestfyn

Tiden nærmere sig, hvor en epoke med levering af sukkerroer til Assens Sukkerfabrik er slut. Alle kan vist blive enige om, at det er lidt vemodigt at tænke på. Især når vi hører historierne om, hvordan der før hen blev kørt med roetog til fabrikken, og hvordan det var et familieprojekt, når roerne skulle tages op. Men man bliver jo nødt til at være nytænkende og se positivt fremad.

Og så er det typisk, at når noget skal slutte, så kører det problemfrit. Det er vores opfattelse, af Assens Sukkerfabrik har kørt et flot afsluttende år.

En epoke er slut!

Aftipning af HP-affald, som mange har taget til sig som et godt foderprodukt. Jørn Ringberg Sørensen har fået 900 tons til sin egen besætning, og på en af de nærliggende ejendomme, hvor Ringberg Sørensen I/S står for fodringen, er der indkøbt 500 tons, som skal bruges løbende næste sommer.

Direkte levering forløbet godt

I skrivende stund har vi taget 670 ha op, hvor roerne fra de 650 ha er læsset direkte fra optageren og transporteret til Assens Sukkerfabrik. Vi mangler 120 ha, som vi regner med også skal læsses direkte til Assens Sukkerfabrik.

Vi synes, at det er gået rimeligt problemfrit med projektet at læsse direkte fra optageren til fabrikken. Det er efter vores mening et godt system, som bør fortsætte, hvilket tilsyneladende også er planen i det nye transport- og optagningssamarbejde til næste år.

Af vores egne roeavl har vi til nu kun nået at levere 4 ha, som har givet et udbytte på 9,5 tons sukker pr. ha, hvilket vi er godt tilfredse med. Så må vi vente og se, hvad de sidste ha kan give. Det er planlagt, at vi skal levere de sidste roere på den sidste dag, som fabrikken har åbent. Det er meget "sjovt", at vi på den måde kan være med til det absolut sidste.

Et godt majsår

Det har været en utroligt flot sensommer/ efterår. Vejret har været perfekt til pløjning, såning og ensilering af majs. Det er dejligt, når vejret også viser sig fra sin samarbejdsvillige side, så man ikke behøver at afsætte tid til ufrivillige pauser, som trækker tingene i langdrag.

Optagning af nogle af de allersidste roer, som skal leveres til Assens Sukkerfabrik, der lukker med udgangen af kampagnen.

Et af de nyere arbejdsområder i dette efterår har været høst af majs til modenhed. Efter den meget varme sommer har vi kunnet komme forholdsvis tidligt i gang med majs høsten. Vi har høstet ca. 150 ha, hvor udbyttet har ligget fra ca. 8.000 – 12.000 kg råvare pr. ha. Der synes jeg personligt er et pænt udbytte, da vi skal sammenligne med et udbytte i vårbyg på 3.500 - 4.000 kg pr. ha – på den ringeste jord. Enkelte steder har vi høstet med en vandprocent helt ned på 24 – 25 %.

Jeg tror, at majs bliver et godt alternativ, idet majs kvitterer godt for husdyrgødning, som for mange er det store problem at få udnyttet bedst muligt. Der er nu nogle tidlige sorter til rådighed, og klimaet ser ud til at have ændret sig mod en højere gennemsnitlig temperatur,

hvilket har stor betydning for en tidligere modenhed.

Afslutning

Jeg har nu prøvet at være dyrkerskribent gennem 2006. Det har været en stor ære, men også en udfordring. Jeg har været glad for at kunne få mulighed for at indvie jer læsere i, hvad vi laver som maskinstation og som landbrug.

Vi går nu en tid i møde, hvor vi ikke har så lange arbejdsdage, hvor størstedelen af tiden går i værkstedet med klargøring af maskinerne til næste års arbejde og nye projekter.

Vi håber på, at der stadig vil være roeoptagning nogle år frem endnu, da vi jo har investeret kraftigt i maskiner til disse

Høst af de 9,5 ha majs.

opgaver – så vi ser frem til pramsejladsen i 2007.

Vi ønsker jer læsere en glædelig jul og godt nytår.

Tak for denne gang.

Den velkendte
Tim MII 2 rk.

Oppeljul eller kitskær
Automatisk side- & dybderegulering
Alarm for elevatorstop
12 m³ rullebundstank
Automatisk regulering af højde på elevator
Hollandsk eller svensk bagende

THYREGOD Roerenser TR-8

Nyudviklet roerenser med 22 m³ tank, med mulighed for højde-justérbar tankside for direkte levering Fuld hydraulisk transmission Fjernbetjening med 3 hånd-sæt

Nyt rensesystem:

1. Rensebord med gummivalser og 3 reverserende stålvalser og overkæde
2. Rensebord med 6 stålvalser

Telefon +45 7573 4099 www.thyregod.com

UDENLANDSKE TIDSSKRIFTER

Læst af
Sven Oien,
Præstelodden,
Sorø

Ethanol

Man kan simpelthen ikke komme udenom ovenstående emne for tiden, da stoffet ethanol mere end nogensinde præger overskrifterne i fagpressen. Baggrunden er naturligvis afhængigheden af den stadig større mængde af energi, som forbruges i det moderne samfund. Den langsigtede forsyning med fossile brændstoffer er usikker, hvilket øger interessen for alternative muligheder. Her kommer ethanol ind i billedet. Det har været kendt længe, men når emnet tages op her, er det fordi der aktuelt sker en voldsom forøgelse af kapaciteten på ethanol fremstilling.

Væk fra olien

Det er den devise, der står bag den enorme kapacitetsforøgelse på ethanol i den senere tid. Udover eksisterende anlæg har Südzucker i begyndelsen af 2005 taget et anlæg i Zeitz i brug med en kapacitet på 260.000 m³. Hertil kommer et anlæg placeret i forbindelse med den bestående sukkerfabrik i Zeitz. Den samlede kapacitet på stedet bliver da på ca. 360.000 m³. Endvidere bliver der etableret anlæg i Belgien, Frankrig, Østrig og Ungarn, hvoraf nogle allerede er i brug. Dermed har Südzucker ved slutningen af 2008 ca. 1 million m³ ethanol til rådighed. Det vil svare til 10 pct. af de 10 millioner m³, som er planlagt omkring 2010 i EU.

Biobrændstof

I slutningen af august har det tyske Bundeskabinett forelagt en lov for indførelse

af regenerativ brændstof til iblanding i diesel og benzin. I henhold hertil er der pr. 1. januar forudset en mindste andel iblandet ethanol i diesel på 4,4 pct. beregnet efter energiindhold. For benzin er der tale om 2 pct., hvilket stiger til 3 pct. efter 2010. Den samlede kvote af begge regenerative energier skal frem til 2009 fastsættes til mindst 5,75 og i 2010 til 6 pct. I forbindelse med den forpligtede iblanding bortfalder de hidtidige afgiftsbegunstigelser. De i landbruget rene biobrændsler bliver afgiftsfri.

Ethanol-roer

De nævnte udvidelser af ethanolproduktionen på Sukkerfabrikken Zeitz gør det ønskeligt at dyrke 600.000 tons sukkerroer. Det sker i henhold til dyrkningsaftalerne. Med det formål fik alle roedyrkerne til Südzucker AG forelagt vilkårene. Interessen var så stor, at den ønskede mængde blev tegnet med en overskudsfaktor på 2,6. Derfor måtte man anvende en reduceringsfaktor for at sikre en ligelig fordeling blandt de mange interesserede dyrkere. I henhold hertil tilbydes de 14,4 pct. af det ønskede kvantum ethanol-roer sammen med den hidtidige mængde kontraktligt aftalte roer. 37 pct. af dyrkerne har accepteret tilbuddet. Grundbetingelserne er de almindeligt gældende kontrakter for retten til at levere roer.

Stor interesse for dyrkningen

Dyrkeren forpligter sig til at levere en fast mængde roer årligt i en 5-årig

periode, hvor man starter i 2007, dog kun med levering af en halv mængde. Prisen på ethanol-roer er koblet til prisen på ethanol. Dr. Hans-Jörg Gephard finder, at det er en positiv overraskelse med så stor en dyrkningsvillighed. Det er et godt grundlag for, at denne erhvervsgren fremover kan vokse under de dynamiske vilkår, som fremtiden bringer. Vores politik "væk fra olien" finder god støtte. Vi regner med en pålidelig holdning fra die Bundesregierung og dermed med uindskrænket fortsættelse ad den vej, som vi er kommet ind på. Uden tvivl vil ethanol-produktion fra roer give denne traditionelle markafgrøde en hel ny betydning.

Et tilbageblik

Der er sket store forandringer i den danske sukkerroedyrkning indenfor de seneste årtier, og vi sidder stærkt omringet af problemer og alvorlige overvejelser af strategier for blot den allernærmeste fremtid. Det kan faktisk være beroligende at tænke tilbage på tider, hvor man tog sig tid til beslutninger i hverdagen. Desuden var der de fleste steder rigeligt med hjælpende hænder både inde og ude.

I 1868 stillede Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab en Prisopgave om sukkerroedyrkning i Danmark. Den blev besvaret af Fr. Otten, der på grundlag af forsøg i 1868 og 1869 fastslog, at der var gode muligheder for roeavl. Sukkerprocenten lå på 10,44 – 12,18 pct. I visse egne var der særlig gode muligheder.

De første, der forsøgte at praktisere råsukkerfabrikation på grundlag af indenlandske sukkerroer, var brødrene Erhard og Johan Frederiksen, stærkt inspireret gennem Udenlandske Tidsskrifter, og for Johans vedkommende yderligere gennem et ophold i udlandet. Erhard havde som underforvalter fra 1862 været ansat på Tesdorps Orupgaard og blev stærkt interesseret i roeavl. Som ejer af Nybøllegaard på Lolland viste han sig senere som en meget iderig landmand. Fra 1870'ernes begyndelse var han en ivrig fortaler for rodfrugtkulturens indførelse.

Sukkerroer og sukkerfabrik

Det blev roernes indhold af sukker og udvinding af dette, der blev det naturlige mål for brødrene, stærkt præget af begejstring og ildhu. Erhard Frederiksen var en ivrig fortaler for bygning af en sukkerfabrik. Grundsætningen i hans mange foredrag har jeg ofte haft i erindring: "Sukkerroen satte landbruget i stand til at

udnytte jorden og ordne kreaturholdet på en sådan måde, at de penge, der kommer ind ved roesalg til fabrikken, er en umiddelbar forøgelse af bruttoindtægten, mens indtægten af kornavl og kreaturhold samtidig forøges".

Brødrene begyndte i 1872 for egen regning opførelse af sukkerfabrikken "Lolland" ved Højbygaard, men allerede i 1874 blev fabrikken sat på aktier, da deres kapital ikke strakte til. Det var typisk for deres optimisme, at man havde stillet aktionærerne et udbytte i udsigt på 15 pct., og det må have været en meget stor skuffelse for dem, at opgaven langt oversteg deres muligheder og personlige indsats. Det blev andre kendte personer med etatsråd C.F. Tietgen i spidsen, der overtog fabrikken og færdigopførte den trods store besværligheder.

Fabrik og ingen dyrkere

Flere fabrikker kom til i de følgende år,

men det største problem var en udpræget mangel på dyrkere! Landmænd var meget forbeholdne overfor det nye, og man udfoldede sig på bedste sælgervis. Blandt andet etablerede man dyrkning af sukkerroer på større landbrug for at forsyne fabrikkerne med råmateriale. Interessen voksede langsomt frem men interessant og upraktisk nok fortrinsvis i større afstand fra fabrikkerne. Det gav anledning til opførelsen af et betydeligt antal saftstationer efter en ide hjemført af ingeniør G.A. Hagemann fra de Vestindiske Øer.

I et tilbageblik på den store udvikling siden hen indenfor den danske sukkerroedyrkning går tankerne tilbage til de to brødre Erhard og Johan Frederiksen. De være mindet i taknemmelighed og med beundring.

Skat på handel med sukkerkontrakter - lovforslaget under behandling i Folketinget

Af Klaus Sørensen

Lovforslaget om skat på handel med sukkerroekontrakter er aktuelt under behandling i Folketinget. Som omtalt i sidste nummer af Sukkerroer-Nyt er lovforslaget trådt i kraft den 4. oktober 2006, hvor det blev fremlagt i Folketinget. Siden da er processen gået rimeligt hurtigt, og man har været igennem Folketingets 1. behandling samt behandling i Skatteudvalget, og Folketingets 2. behandling finder sted den 28. november (efter deadline for Sukkerroer-Nyt). Der er foreløbig ikke fremkommet ændringer i forhold til det oprindeligt fremlagte forslag.

Man kan følge med i udviklingen på Folketingets hjemmeside under lovforslag

L 33 – se beskrivelse og link under Danske Sukkerroedyrkeres hjemmeside: www.danskesukkerroedyrkere.dk.

Moms på handel med sukkerkontrakter

Af Klaus Sørensen

I forbindelse med introduktionen af handel med sukkerkontrakter tidligere på året var der en del spørgsmål til, hvorvidt handlen er pålagt moms. Da der tilsyneladende fortsat hersker usikkerhed om dette, har jeg fulgt op på spørgsmålet i Skatteministeriet, som oplyser, at der er almindelig moms på handel med sukkerkontrakter.

Bemærk vedr. dyrkningssamarbejde!

Af Klaus Sørensen

Med den nye Brancheaftale er der åbnet for dyrkningssamarbejde mellem en eller flere dyrkere, som på normal vis hver især tegner kontrakt og leverer roerne. Forskellen består alene i, at man går sammen og dyrker roerne i fællesskab på én mark. Denne mulighed blev tillige omtalt i sidste nr. af Sukkerroer-Nyt og er nærmere beskrevet i Brancheaftalens § 5.3.

Indgår man i et sådant samarbejde, skal man være opmærksom på, at dyrkeren, som lægger jord til roerne, er nødt til forpagte et areal hos de andre dyrkere, som modsvarer deres roeandel. Dette skyldes "enkeltbetalingsordningen", hvor der er krav om fuld råderet over de arealer, som indgår i ansøgningen. Dette bør dog være rimeligt simpelt, idet der ikke er behov for forpagtning af betalingsrettigheder.

maribo.com

Til danske
dyrkningsforhold

Jeg er nede fra Lolland,
hvor roerne gror...

Ja, synge kan du ikke!

→ PALACE - ny højtydende normalsort

- God økonomi
- Højt sukkerudbytte
- Høj sukkerprocent
- Høj renhed
- Lav jordprocent

Med MARIBO-sorterne får du en god start!

DANISCO

Danisco Seed · Højbygårdvej 31 · DK-4960 Holeby
Tel: +45 5460 6031 · Fax: +45 5460 7068
www.maribo.com · daniscoseed@danisco.com

Frø af bedste kvalitet